
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,–

6 únor
2002-3
65. ročník

Oves setý / Ovos siatý
(*Avena sativa*)

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

OBSAH

Pro instruktory žáků v odborné výchově	2
Informace MŠMT ČR, únor 2003	2
EU – vstoupit či nevstoupit ? Vstoupit !	3
Dalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov stredných škôl pôdohospodárskeho zamerania.....	5
Vox populi – vox dei	8
Zlepšování profesního vzdělávání	10
Nové úkoly střední školy v přípravě studentů na život ..	11
Informace na dlani aneb multiportálové řešení pro Internet	13
Európske okienko.....	14
Informační centrum Evropské unie	15
Výsledky vyjednávání v Kodani a české zemědělství	17
„Zdravá výživa pro zdravé srdce“	18
Dopady vstupu České republiky do EU na zemědělství a venkov	18
Učitelé odborných předmětů – autoanalýza životního stylu	20
Trnavskú SPoŠ Taliani považovali za školu umeleckú	21
SOUPP Rimavská Sobota v projekte SOCRATES/COMENIUS.....	22
Nasavrky se představují	23
10 rokov rybárskeho školstva na Slovensku a v Turci	25
Čeněk Zahálka	26

KURZY PEDAGOGICKÉHO MINIMA
PRO INSTRUKTORY ŽÁKŮ V ODBORNÉ VÝCHOVĚ

Ústav zemědělských a potravinářských informací obdržel od Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy ČR akreditaci čj. 24 740/01-25/321 ze dne 21. března 2002 pro pořádání „Kurzů pedagogického minima“ pro instruktory žáků odborné výchovy. Kurzy zajišťují pedagogického vzdělání a certifikaci instruktorů odborné výchovy na pracovištích praktického vyučování, které byly v minulých letech prováděny bývalým Institutem výchovy a vzdělávání MZe ČR.

V návaznosti na tuto akreditaci vám nabízíme inovovanou odbornou publikaci „Učební text pedagogického minima pro instruktory žáků“ (třetí upravené vydání z roku 2002) – jako vhodnou odbornou pomůcku k přípravě instruktorů žáků na vykonání závěrečného pohovoru s následným předáním celostátně platného „Osvědčení“.

Termíny konání kurzů pro instruktory žáků na vašich vzdělávacích zařízeních včetně objednání odpovídajícího počtu učebních textů a termínů pro vykonání závěrečného pohovoru (testu) je nutno v předstihu projednat s ÚZPI Praha.

Vložené do kurzu je stanoveno ve výši 100,- Kč na jednoho účastníka a z vloženého budou hrazeny studijní materiály (učební text) a režijní náklady zkušební komisaře – pracovníka ÚZPI Praha.

Další podrobnosti je možno získat na ÚZPI Praha – MVDr. Václav Navrátil (telefon 227 010 365,
e-mail: navratil@uzpi.cz)

Ing. Martin M i s t r , Ph.D., v.r.
ředitel odboru komunikační služby

Informace MŠMT ČR, únor 2003

**Odbor středního a vyššího odborného vzdělávání –
23 MŠMT ČR sděluje následující informace:**

1. Dne 22. ledna 2003 proběhlo v Olomouci setkání pracovníků MŠMT ČR s vedoucími odborů školství všech krajských úřadů, byla předána informace o vyhlášení rozvojových programů na podporu odborného vzdělávání – bližší informace poskytnou odbory školství jednotlivých krajů a později budou zveřejněny na webových stránkách MŠMT ČR.
2. Do legislativní rady vlády ČR byla předložena Příloha č. 1 vyhl. MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, která obsahuje novelizovaný seznam oborů vzdělání ve středních školách.
3. Průběžně se odbor 23 podílí na přípravě nových legislativních norem v oblasti školství – zákon o počátečním vzdělávání, zákon o pracovnících ve školství; současně se připravují prováděcí předpisy k těmto návrhům zákonů.
4. MŠMT ČR jsou připomínkovány návrhy nových legislativních norem, např. pro oblast zemědělství – byl předložen návrh novely zákona o zemědělství, ve kterém bude legislativně ošetřena povinnost dosáhnout určitého vzdělání, příp. odborné praxe pro evidenci zemědělského podnikatele.

Ing. Vojtěch Šrámek
ředitel odboru středního a vyššího odborného vzdělávání

EU – vstoupit či nevstoupit ? Vstoupit !

Pokud nezainteresovaný pozorovatel sledovat předvánoční demonstrace zemědělců, které byly organizovány agrární komorou, mohl po přečtení hesel na transparentech a po odposlechu výkřiků rozhněvaných demonstrantů nabýt dojmu, že naše zemědělství je odsouzeno k zániku, pokud nevstoupíme do EU za podmínek vyhlášených před vyjednáváním v Kodani. Zemědělce a jejich předáky plně chápu. Před podpisem definitivních dohod nebylo na škodu vyvinout co největší tlak na naše vyjednavače, aby dohodli nejlepší podmínky, které by šly až na hranici možného. Přesto je třeba si přiznat, že záležitosti týkající se subvencí a podpor jsou jen menší částí celé problematiky. K jejímu pochopení může posloužit osvětlení některých rysů EU.

Kam hodláme vstoupit?

EHS – přímý předchůdce EU – vzniklo v poválečném období spojením Francie, Německa, Itálie a zemí Beneluxu s cílem vytvořit velký celek, jenž by společně koordinoval hospodářskou politiku (pomínil-li bohužel cíle vysoké politiky, jako zabránit válkám v Evropě atd.). Nešlo tedy jen o uvolnění působnosti tržních sil, o postupnou likvidaci celních překážek, jinými slovy o zavedení volného trhu v rámci většího celku, ve kterém by byly perspektivně sjednocovány regulační zásahy do ekonomiky jednotlivých členských zemí. Jedná se o hospodářské zákonodárství, subvence, daně, podpory apod. Byl to velmi ambiciózní program, který zpočátku neměl podporu v celé tehdejší kapitalistické Evropě. Velká Británie, Švýcarsko, skandinávské státy a další země byly sdruženy v ESVO tedy v evropském sdružení volného obchodu, které spočívalo jenom na likvidaci celních bariér, aniž si kladlo za cíl složité dojednávání společné ekonomické politiky, což na první pohled byla přitažlivější, jednodušší s menším rizikem vytváření byrokratické mašinerie. Přesto většina států ESVO již dnes vstoupila do EU, což mluví v její prospěch.

Už při vzniku EHS (EU) se zemědělská politika stala rozhodující částí celé hospodářské politiky společenství. V padesátých letech byl podíl zemědělského obyvatelstva velmi významný především ve Francii a Itálii, ale ani v ostatních zemích EHS nebyl zanedbatelný. Ponechat zemědělství zcela neregulovanému volnému trhu, bez vnitrounijních pravidel a bez vnější celní ochrany vůči třetím zemím by vedlo k hospodářské a sociální katastrofě. Při bezcelním dovozu kanadského, amerického či australského obilí, argentinského masa nebo novozélandských mléčných výrobků by zemědělci v EU při postupně se zlevňující dopravě neměli šanci. Zemědělství by konkurenci odolalo jen na zlomku území v těch nejvýhodnějších oblastech.

Centrální unijní orgány postupně vytvořily soustavu pravidel celních, daňových, subvenčních, dále systém kvót pro jednotlivé zemědělské výrobky, poněkud připomínající socialistické plánování. Tato opatření měla své nedostatky, domnívám se však, že přednosti převažovaly a stále převažují. Není třeba jezdit daleko, abychom se o tom přesvědčili.

Bavorští sedláci hospodařící v podhůří Bavorského lesa pracují v podmínkách, v nichž by to bez dotací nešlo. Kousek od Folmavy máme krajinu se selskými usedlostmi připomínající pamětníkům naše podhorské zemědělství za první republiky ovšem ve zmodernizované podobě. Je to krajina více zalidněná, než je u nás v podobných přírodních oblastech. To je výsledek zemědělské politiky EU – vylidňování venkova se zpomalilo, zemědělství zůstalo zachováno i v méně výhodných podmínkách, a to v kombinaci s různými službami (např. pro turisty). Zachoval se ráz krajiny, místní tradice, které jsou součástí národního dědictví. Nám už ani EU nepomůže k obnově takového stavu. Průměrná velikost našich zemědělských podniků zůstane větší, což má své výhody ekonomické a i některé ekologické, ale též nevýhody převážně ekologické (na podobný rozbor tu není místa). Přesto i pro naši vesnici a její rozvoj bude možno využít různé projekty EU.

Nevýhody vstupu (některé dočasné a relativní)

Obecně se uvádí, že předáme EU část – byť nevelkou – své státní suverenity. Tuto nevýhodu nelze přehánět, nevstupujeme totiž do federace, nýbrž pouze do sdružení států, které vyžaduje od svých členů dodržování jistých pravidel. Co to konkrétně znamená v zemědělské politice?

Jako negativum možno chápat, že při vývozu zemědělských a potravinářských komodit do nečlenských zemí se budeme muset podříditi předpisům EU, což takový export poněkud zkomplikuje. K tomu je nutno však dodat, že v Evropě takových států ubývá jejich vstupem do EU, tím se váha této nevýhody zmenšuje. V posledních letech vstoupily do EU Rakousko, Švédsko, Finsko a Irsko, tam pak nastaly komplikace pro náš vývoz.

Po našem přijetí se naopak podmínky pro export do těchto zemí zlepšily. Mimo zůstávají pouze Švýcarsko a Norsko, u Norska se předpokládá brzký vstup. Členy EU se současně s námi stávají i Slovensko, Polsko, Slovinsko, pobaltské země a Maďarsko, s těmito sáty máme čilé obchodní styky, proto při případném záporném výsledku našeho referenda by nastaly potíže při exportu do těchto zemí. Počítá se s brzkým přijetím Bulharska a Rumunska. Takže výše zmí-

něná nevýhoda zůstane ve vztahu k ostatním státům (např. arabské země, země bývalého SSSR, Jižní a Severní Amerika atd.). Vývoz zemědělských a potravinářských komodit do těchto oblastí není procenticky významný a bude možno ho udržet při zachování pravidel EU.

Už při těchto úvahách je zřejmé, že výhody a nevýhody se dají od sebe obtížně oddělit, vývojem situace se z výhod mohou stát nevýhody a naopak, a to odděleně pro jednotlivé kategorie občanů. Jako nevýhoda se uvádí možnost nákupu půdy cizinci, tedy to, že se členská půda dostane z českých rukou. Cizí příslušníci mají tuto možnost i dnes jako právnické osoby nebo přes nastrčené české občany. S tím souvisí i očekávaný vzestup ceny půdy. Je to výhoda či nevýhoda? Jak pro koho. Pro zemědělce, který hospodaří převážně na vlastní půdě, je to výhoda, neboť stoupne hodnota jeho majetku. Pro zemědělce, jenž hospodaří více na pronajaté půdě, to bude nevýhoda, protože s cenou půdy se bude úměrně tomu zvyšovat i pachtovné. Tento proces nebude překotný. EU s tím počítá a bude postupně zvyšovat přímé platby rolníkům v přistupivších zemích tak, jak budou stoupat náklady.

České zemědělské i potravinářské podniky jsou na dobré technické a hygienické úrovni, po této stránce by neměl být problém obstát na trhu EU a rovněž vyhovět jejím předpisům. Naše nedostatky jsou spíše v organizaci odbytu. Naše zemědělství a potravinářský průmysl musí zdokonalit marketing v celé šíři tohoto pojmu, ale i na tomto úseku se situace zlepšuje.

Zřetelné výhody

Náš agrokomplex získá obrovský trh, kam bude moci bezcelně vyvážet, pokud se podaří přesvědčit evropské spotřebitele, že naše produkty živočišné výroby jsou vzhledem k naší dobré veterinární strategii lepší a pro konzumenta podstatně méně rizikové, než stejné výrobky z Velké Británie, Beneluxu, Francie a dalších zemí (např. nemoc šílených krav, kvalita drůbežářských produktů apod.). Je dost zboží, kde bychom mohli uplatnit své přednosti.

Zemědělský podnikatel však nejen prodává, ale též kupuje spotřební zboží a výrobní prostředky; o konzumentských výhodách velkého trhu EU snad ani není třeba se rozepisovat. Ekonomika je důležitá, není však samospasitelná. Vstupem do EU vklouzneme do zaběhaného právního systému, definitivně u nás skončí období kapitalistické revoluce. Tato etapa, připomínající dobývání divokého západu či raný kapitalismus, byla výhodná pro menšinu a ostatní spíše okrádala a dráždila.

Zemědělská mládež a stejně tak mladí lidé z ostatních oborů budou moci studovat bez administrativních překážek na školách všech stupňů v celé EU. Splendid isolation (skvělou izolaci), tedy izolaci (myšleno od kontinentální Evropy) si dopřávala bohatá koloniemi vyživovaná viktoriánská ostrovní Anglie, současná Anglie jej již někde úplně jinde. Dá se předpokládat, že chytří Slováci i ambiciózní Poláci odhlasují své členství v EU. Ti naši občané, kteří touží po tom, abychom se stali prapodivným ostrůvkem uprostřed Evropy, nechť tedy své negativní stanovisko vyjádří v referendu; věříme, že budou v menšině.

Pokus o politicko-filozofický doslov

Francouzský filozof (stačil být i matematikem, fyzikem a fyziologem – v 17. stol. se to dalo stihnout) René Descartes se definoval latinsky stručně: „Cogito, ergo sum“. Jeden překlad zní: „Přemýšlím, tedy jsem“, možné převedení do češtiny je též: „pochybuji, tedy jsem“. Latinské slovo cogitare obsahuje jak přemýšlení, tak i pochybování. Lakonická latina vyjadřuje obojí jedním výrazem.

Přemýšlíme-li o EU, není trestné ani pochybování. Jsme-li obdařeni bujnou fantazií, je možno si představit i jiný postoj k EU: „Nechte si své členství, my máme svou vizi!“ Dovedu si představit takovou vizi, kdybychom si kladli daleko vyšší cíle v ekologické oblasti než EU, tzn. např., že bychom se nechtěli stát středoevropskou křižovatkou dálnic, že bychom nestavěli další dálnice tyto jizvy krajiny a v souvislosti s tím ještě více zdanili auta i benzin tak, aby tyto poplatky kryly škody, jež automobilová mánie napáchá. Ona vize by obsahovala i vysokou podporu veřejné dopravy včetně železniční, dále obnovu spojů zrušených v raně kapitalistických devadesátých letech, vyšší náklady na odpadové hospodářství, na čističky vod atd. Technicky by to bylo zvladatelné, ekonomicky snad taky, pokud by se zvedly všechny daně a poplatky. Stali bychom se zeleným ostrovem uprostřed „špinavé“ Evropy.

Taková vize by byla pochopitelně utopií především politickou. Není u nás politické síly, která by něco takového prosadila. Velkou část našich voličů zajímá především jejich materiální životní standard, naše ekologické povědomí je dosud na nízké úrovni. Čeští politikové a pravíci zvláště podceňují problematiku životního prostředí. EU má takovou etapu již za sebou, je tam zřetelná tendence tyto otázky řešit. Naopak naši vyjednávači nám zajistili odklad plnění některých nákladově náročných evropských ekologických předpisů, to jsou tedy naše priority. Nikoliv naše ekologická vize (neexistující), nýbrž evropské předpisy nás tlačí k přijetí jakéhosi ekologického minima. Hustě zalidněnou západní Evropu donutily podmínky k formulaci vlastní

ekologické politiky a jak ukázaly poslední celosvětové konference o životním prostředí, jsou státy EU v této problematice odpovědnější než USA. Avšak při řešení praktických a aktuálních hospodářských a environmentálních problémů bychom měli co nejtěsněji spolupracovat s národy nám zeměpisně blízkými, řešícími stejné otázky. Rámec EU je k tomu velice vhodný.

Někdy v době našeho vstupu do NATO parafrázoval Miloš Zeman známé české přísloví následovně: „NATO je stříbro, EU je zlato.“ Tehdejší vládní politickou reprezentaci akce NATO v Jugoslávii nenaplňovaly nadšením stejně tak jako řadu jiných evropských národů. Úřadující premiér chtěl patrně neznačit, že v tom poněkud problematickém NATO jsme proto, abychom si v budoucnu usnadnili vstup do EU. Ať už s tím souhlasíme či nikoliv,

je to názor; platil asi pro postkomunistické země. V souvislosti s NATO jsme vydali několik miliard za zahraniční vojenské expedice; nehodnotím, jen připomínám. Někteří z tehdejších pravicových nadšenců pro NATO nám dnes vymlouvají vstup do EU. Jistě ani EU není a nebude bezproblémové společenství, má však fungující mechanismy na řešení případných sporů. Nerozpustíme se jako kostka cukru v evropském hrnku čaje. Nezanikneme my ani jiné malé národy, jejich identity, kultura, jazyk se stane jedním z úředních jazyků EU.

Lze jen doufat, že ve styku s ostatními malými národy se zeslabí dobrovolná amerikanizace českého národa. V soutěži a ve spolupráci s evropskými národy si uvědomíme svou cenu i český přínos do pokladnice evropské kultury.

Ing. Karel Brychta, Praha

Dalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov stredných škôl pôdohospodárskeho zamerania

Program odborného vzdelávania pedagogických zamestnancov pôdohospodárskych škôl na Slovensku je realizovaný podľa usmernenia Ministerstva školstva č. 75/1998–155 *o komplexnom zabezpečení ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov*.

Postavenie pedagogických zamestnancov pôdohospodárskych škôl, ich ďalšie vzdelávanie a podmienky odborného rastu sú definované vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 42/1996 Z.z. *o ďalšom vzdelávaní pedagogických pracovníkov*.

Podmienky *odbornej a pedagogickej spôsobilosti* sú definované vyhláškou MŠ SR č. 41/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V súlade s definovanými právnymi normami Agroinštitút garantoval tieto formy ďalšieho vzdelávania:

- a) príprava vedúcich pedagogických zamestnancov
- b) uvádzanie začínajúcich pedagogických zamestnancov do praxe (uvádzanie do praxe)
- c) priebežné vzdelávanie
- d) špecializačné inovačné štúdium
- e) špecializačné kvalifikačné štúdium
- f) rozširujúce štúdium

Príprava vedúcich pedagogických zamestnancov (kariérové vzdelávanie)

Cieľom štúdia je vytvoriť predpoklady pre tvorivú riadiacu prácu vedúceho pedagogického zamestnanca a poskytnúť základy školského manažmentu.

Štúdium vedúcich pedagogických zamestnancov trvá dva roky. Výstupom je obhajoba písomnej práce pred komisiou. Pedagóg získava *o s v e d č e n i e* o absolvovaní štúdia a spôsobilosť pre výkon funkcie.

Projekt prípravy vedúcich pedagogických zamestnancov garantovaný rezortom pôdohospodárstva – Agroinštitútom Nitra, zohľadňuje v obsahu prípravy okrem oblastí školského manažmentu aj špecifiká pôdohospodárskeho školstva, príspevkovú formu riadenia školstva, metodiku odborného výcviku, metodické dni realizované podľa učebného a študijného zamerania a metodiku odborného vzdelávania.

Špecializačné inovačné štúdium

Je zamerané na výrazne doplnenie a prehĺbenie vedomostí a zručností pedagogických zamestnancov. Na výkon rôznych špecializovaných činností v škole, ktoré presahujú rámec učiteľovej aprobácie. Špecializačné inovačné štúdium trvá najviac *d v a r o k y*. Realizuje sa podľa projektu schvále-

ného Ministerstvom školstva. Výstupom štúdia je obhajoba písomnej práce pred komisiu. O skončení štúdia vydávajú vzdelávacie organizácie *o s v e d č e n i e*.

Agroinštitút, ako akreditované vzdelávacie centrum rezortu pôdohospodárstva realizuje: **Špecializačné inovačné štúdium – Rozvoj vidieka.**

Akreditovaný projekt ponúka účastníkom štúdia získať nové odborné vedomosti v oblasti rozvoja vidieka a problematiku vidieckeho priestoru uplatniť vo vlastných učebných cieľoch jednotlivých predmetov. Je to ponuka pre učiteľov vyučujúcich v novozavedených študijných a učebných odboroch, ktoré vyžadujú následne zaradenie nových odborných predmetov.

Táto forma štúdia je aj náhradou 1. kvalifikačnej skúšky (v zmysle vyhlášky o odbornej a pedagogickej spôsobilosti č. 41/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Uvádzanie začínajúcich pedagogických zamestnancov do praxe (uvádzanie do praxe)

Cieľom uvádzania do praxe je získanie spôsobilosti vykonávať učiteľské povolanie. Začínajúci učiteľ sa zúčastní uvádzacieho štúdia, ktoré trvá *j e d e n r o k*, realizuje sa v prvom roku učiteľskej praxe. Pod vedením skúseného uvádzajúceho učiteľa – mentora, konfrontuje svoje teoretické poznatky získané v pregraduálnom štúdiu s realitou pedagogickej praxe a získava nevyhnutné učiteľské skúsenosti a zručnosti. Uvádzacie štúdium sa končí pohovorom pred komisiou, učiteľ získava *o s v e d č e n i e* o spôsobilosti vykonávať učiteľské povolanie.

Rezort pôdohospodárstva garantuje uvádzanie do praxe u začínajúcich majstrov odborného výcviku, u začínajúcich učiteľov odborných predmetov a taktiež vzdelávanie uvádzajúcich učiteľov – mentorov odborných predmetov.

Kvalifikačné skúšky pedagogických pracovníkov rezortu pôdohospodárstva

Podľa vyhlášky Ministerstva školstva SR o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov č. 41/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov môžu pedagogickí zamestnanci, ktorí majú požadovanú kvalifikáciu a najmenej 5 rokov pedagogickej praxe, vykonať 1. kvalifikačnú skúšku a ak majú najmenej 10 rokov pedagogickej praxe môžu vykonať 2. kvalifikačnú skúšku.

Absolvovaním tejto skúšky získava pedagogický zamestnanec *o s v e d č e n i e* o zvýšení odbornej a pedagogickej spôsobilosti a zároveň splní podmienku zaradenia do platovej triedy ustanovenej osobitným predpisom.

Priebežné vzdelávanie

Slúži na udržanie a zvyšovanie pedagogickej spôsobilosti v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami. Jeho obsah je diferencovaný podľa jednotlivých kategórií pedagogických zamestnancov. Napríklad pre učiteľov odborných predmetov tvoria obsah najmä inovácie v odbore, v didaktike jednotlivých vyučovacích predmetov, pedagogike, psychológii a príbuzných vedách.

Kvalifikačné kurzy

Jednou z foriem vzdelávania pedagogických zamestnancov je i *príprava lektorov poľnohospodárskych strojov a zariadení*.

Prostredníctvom lektorov Agroinštitút Nitra pripravuje kvalifikovaných zamestnancov *na obsluhu poľnohospodárskej techniky*.

V súčasnosti máme vyškolených 109 lektorov poľnohospodárskych strojov a zariadení, z toho 85 lektorov je zo stredných poľnohospodárskych škôl.

Stručná charakteristika súčasného systému vzdelávania pedagogických zamestnancov v SR

Hodnotiť systém a formy vzdelávania pedagogických zamestnancov pôdohospodárskych škôl nie je možné bez povšimnutia si analýzy súčasného stavu školstva.

V dnešnej situácii prevažuje vysoko negatívne hodnotenie nášho školstva. Podľa názoru respondentov viac ako 70 % pedagogických zamestnancov považuje súčasnú situáciu v školstve za *horšiu, ba až oveľa horšiu ako pred novembrom 1989*. Potvrdzujú to aj výsledky z prieskumu realizovaného autormi Turekom, Zemanom a Jakubcovej v roku 1999 pod názvom „*Prieskum postojov pedagogických zamestnancov k ich ďalšiemu vzdelávaniu a k problémom slovenského školstva*“. Z výsledkov prieskumu a našich vlastných skúseností analyzujeme stručnú charakteristiku súčasného systému vzdelávania pedagogických zamestnancov v SR:

– najnepriaznivejšie hodnotia súčasnú situáciu v školstve pedagogickí zamestnanci SOŠ a SOU a učitelia odbor-

ných predmetov. Existenčné problémy sú pre väčšinu škôl dominantné, zo štátneho rozpočtu sa pokrývajú iba najnutnejšie náklady. Nie sú finančné prostriedky na nákup učebných pomôcok, didaktickej techniky, aktuálnej študijnej literatúry pre učiteľov, nie sú financie ani na cestovné na vzdelávacie podujatia

- iba 17,3 % učiteľov považuje podmienky na svoje ďalšie vzdelávanie vo vlastnej škole za dobré, alebo veľmi dobré
- viac ako 60 % respondentov uvádza, že pedagogický pracovník, ktorý sa sústavne vzdeláva, sleduje najnovšie informácie zo svojho predmetu a snaží sa ich aplikovať vo svojej práci, nie je za túto činnosť nijako ohodnotený (ani morálne)
- viac ako tretina pedagógov si myslí, že v súčasných podmienkach sa neoplatí vzdelávať, a až 50 % sa vyjadrilo, že za plat a odmeny, ktoré dostávajú sa im neoplatí vzdelávať.

P r e k á Ź k y, ktoré bránia pedagógom ďalej sa vzdelávať sú:

- **nedostatok financií, neochota vedenia škôl uvoľňovať** na vzdelávacie podujatia v pracovnom čase, **slabá úroveň vzdelávacích podujatí** (25 %), **nedostatok času** ako prekážku svojho ďalšieho vzdelávania uviedlo 35 %, vyše polovica respondentov (55 %) považuje za hlavnú prekážku svojej neúčasti na vzdelávacích podujatiach **nedostatok motivácie**
- nízka **spätná väzba** medzi vedením školy a učiteľom zúčastňujúcim sa podujatia v rámci ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov
- väčšina respondentov (viac ako 65 %) odporúča, aby ďalšie vzdelávanie **bolo povinné pre všetky kategórie pedagogických zamestnancov**, alebo aspoň v tých oblastiach, ktoré majú pre pedagogickú prax zásadný význam
- približne 1/3 pedagógov (33 %) odporúča, aby toto vzdelávanie bolo dobrovoľné a iba zanedbateľný počet pedagógov (1,49 %) sa vyjadril, že nepotrebuje žiadne ďalšie vzdelávanie.

Aké sú odporúčania na zvýšenie kvality ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov?

- Väčšina učiteľov považuje za výrazne najefektívnejší spôsob svojho ďalšieho vzdelávania *samoštúdium*, ku ktorému vyžaduje vydávanie kvalitných písomných materiálov (metodických listov a príručiek). Za ďalší najefektívnejší spôsob svojho ďalšieho vzdelávania považujú učitelia **exkurzie**. Exkurzie odporúča viac ako polovica učiteľov odborných predmetov. Riaditelia škôl považujú za najefektívnejší spôsob ďalšieho vzdelávania

pedagogických pracovníkov **výcvikové kurzy (workshopy)**. Výcvikové kurzy považujú za druhý najefektívnejší spôsob ďalšieho vzdelávania zástupcovia riaditeľov škôl a za štvrtý najefektívnejší spôsob učitelia všetkých typov škôl. Vydávanie kvalitných metodických materiálov, na to nadväzujúce **dištančné vzdelávanie učiteľov a organizácia exkurzií a výcvikových kurzov** by mali byť podľa odporúčaní respondentov prevažujúcimi formami práce inštitúcií zaoberajúcimi sa ďalším vzdelávaním učiteľov.

Ďalšie metódy a formy ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov, napr. semináre, konzultácie, otvorené vyučovacie hodiny a ich rozbor, prednášky považujú za málo efektívne.

- Takmer všetci respondenti (92,45 %) odporúčajú na zvýšenie kvality školstva v SR **venovať na školstvo viac finančných prostriedkov**. Ďalšie odporúčania na zvýšenie kvality školstva v SR sú (v poradí podľa dôležitosti): skvalitnenie riadenia školstva, zmena legislatívy (školských zákonov a vyhlášok), zmena koncepcie (filozofie) školstva, zmena učebných osnov, skvalitnenie ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov, skvalitnenie výberu žiakov na školy, zmena vyučovacích metód.

Na záver

Výsledkom takejto situácie je skutočnosť, že učitelia odchádzajú zo školských služieb, v dôsledku čoho v školstve v SR až 32 % učiteľov **nesplňa požadované kvalifikačné požiadavky**. Za jednu z hlavných príčin mimoriadne nepriaznivej situácie nášho školstva považujeme, *okrem nedostatku finančných prostriedkov, nízku kvalitu riadenia školstva*.

Postavenie učiteľa a jeho profesijná autorita v spoločnosti úzko súvisí s výsledkami jeho práce, s jeho odborným rastom a celkovým zdokonaľovaním jeho pedagogického majstrovstva, na čo je potrebné vytvoriť primerané podmienky.

Ak chceme rozšíriť kvalitu a náročnosť práce učiteľov a zároveň zabezpečiť, aby v školstve existoval kariérový, nie iba platový postup, je potrebné definovať kritériá a mechanizmus učiteľského profesijného postupu.

Ing. Eudmila Kováčiková
Agroinštitút Nitra

Vox populi – vox dei

V současnosti žijeme ve svobodném světě, ale stále více zapomínáme, že s ústřední hodnotou svobody je úzce spjata i odpovědnost každého z nás. Tato spojitost byla chápána již od nejstarších časů – doby řeckých filozofů, kdy člověk nebyl považován za loutku, jejíž nitky tahali bozi, ale spolupodílel se na vývoji světa kolem. Právě ta odpovědnost stále více chybí, zejména její veřejná pojednání. Každý by si měl důrazněji připomenout tuto odpovědnost v souvislosti se svým zaměřením, tedy jsem-li kantorem, příliš velký plat mít nebudu, ale mohu ovlivňovat mladou generaci, budu-li pilotem, vydělám více, ale mám i vysokou odpovědnost za životy cestujících.

Současná společnost ve svém mnohonásobně integrovaném světě se stále vzrůstajícím podílem globalizace vyžaduje i od pedagogů odpověď na řadu otázek, vyžaduje i novou strategii pro budoucí vzdělávání. Ve svém článku bych chtěl poukázat na některé problémy, které by bylo vhodné urychleně řešit.

Problém první spojený se vstupem do EU

V zásadě si musíme položit základní otázku? Je náš vstup do Evropské unie přínosem nebo rizikem pro naše školství? Zde je třeba si uvědomit, že naše republika z geografického postavení i dalších hledisek nemá v podstatě jinou volbu než vstoupit. Zároveň si musíme uvědomit, že existuje řada rizikových sfér, a že jen dobře připravení a jen pro tyto bude vstup i přínosem, zejména při posouzení v delším časovém horizontu.

Na co bychom měli být připraveni. Začneme mzdovým vývojem. Zde základní determinantou vývoje bude nárůst produktivity práce, změny v cenovém vývoji životních potřeb, změny ve veřejných výdajích, což postihne i pedagogy důchodového věku. Zde máme rezervy, které nedostatečně řešíme.

Tento sociální cenový dumping není přínosem, ale úzce souvisí s dalším rizikem, a to umožněním volného pohybu osob. Co bude tato volnost znamenat pro naše školství a naše velmi dobré a kvalifikované pedagogy, si posoudí každý čtenář sám.

I když v důsledku dlouhodobých tradic je vzdělávání v ČR poměrně na velmi dobré pozici, je nutné i zde se zastavit. Je třeba upravit curricula středních škol v návaznosti na požadavky světové ekonomiky, je třeba se zamyslet nad počty studentů na vysokých školách, kde jejich podíl ve vztahu k počtu obyvatel je nižší, než ve vyspělých státech EU. Oblast celoživotního vzdělávání je stále v plenkách.

Problém druhý spojený se sblížením vzdělání se zeměmi EU

Vzdělávací politika i její zásady se stávají stále více společnou záležitostí zemí EU, i když tato sféra vykazuje vyšší stupeň volnosti a není tedy součástí tzv. *acquis communautaire*.

Vynechám řadu společných vzdělávacích programů a zastavím se u připravované organizace státních maturit z jazyka českého, kde se diskutuje i o vyřešení otázek z literatury a u odborných maturit se ponechává jejich náplň na ředitelích škol, aniž by byla vzata do úvahy jejich různá odborná i pedagogická erudice. Nejsou řešeny praktické maturitní zkoušky a celý připravovaný systém lze považovat ne za krok zpátky ale za velký skok do neznáma. Co je podstatné, chybí jakákoliv provázanost či propojení na maturitní zkoušky zemí EU.

Naopak mezi zeměmi EU stále více sílí tendence společných zkoušek a jejich náplní je valuace. Bilaterální programy jsou nahrazovány multilaterálními, a to vše při zachování společného základního cíle, kterým je uzpůsobit co nejlépe vzdělání k zabezpečení ekonomické prosperity a sociální spravedlnosti.

Dalším nezbytným cílem je zaměřit vzdělávání na jeho celoživotní pokračování, než na jeho jednorázové ukončení. Vytvářet návyky pro celoživotní vzdělávání šíří pojetí s předpoklady různých rekvalifikací. Vytvořit solidní vzdělanostní základ pro potřeby rozvoje ekonomiky, rozšiřovat své znalosti o životním prostředí, jeho využití i ochraně, to vše je z hlediska blízké budoucnosti vysoce potřebné.

Problém třetí je zaměřen na význam odborových organizací

V současnosti je zapojení pedagogické veřejnosti do odborů nedostatečné. Je až napodiv, že zatímco se odbory doslova bijí za zlepšení podmínek u všech pedagogických a nepedagogických pracovníků ve školství se řada z nich pouze veze, žije se skrytou radostí, kolik „ušetřili“, a odbory krátkodobě využívají, pokud se vyskytnou případy, kde je potřeba právník a pomoc. Je to vysoce egoistický přístup, který nemá ve světě obdoby. Někteří vedoucí pracovníci, kteří nejsou schopni unést tíhu vlastní důležitosti a nadřazenosti, pak vládnou jako „doživotní carové“.

Pracovně právních sporů, které nebudou vyžadovat soudní jednání, bude přibývat. Bylo by žádoucí, aby každý

zhodnotil svůj podíl, svoje požadavky a zvážil, zda by tato organizace nezasloužila podporu. Vždyť bojuje za nás a její význam po začlenění do EU bude narůstat.

Problém čtvrtý upozorňuje pedagogy na vztah k přírodě

Analýzy o globálních změnách v životním prostředí jsou alarmující a je povinností každého z nás, aby svým jednáním přispěl k ochraně či záchraně přírodních ekosystémů. Globální oteplování o 3,5 °C, úbytek lesů v tropech o 5 % za každé decénium, snižující se biodiverzita rostlinných i živočišných druhů jsou jen vrcholky v celkovém zhoršování životních podmínek lidstva. Právě pedagogové, kteří ovlivňují poznání od nejmladších generací, mají mimořádně důležitý úkol vysvětlovat, nabádat, vzdělávat mladou generaci, působit na obyvatele v každém věku prostřednictvím vzdělávacích. Životní prostředí by se mělo stát základní potencionální platformou, na které by se měly sjednotit nejen státy EU, ale lidstvo celé planety. Podíváme-li se podrobněji na výukové normy, curricula vzdělávání, pak naše odborné školy či gymnázia atd. silně pokulhávají. Rozšíření učiva o tyto poznatky by nemělo být jen v rámci zemědělských a lesnických škol, ale mělo by zasáhnout celé školství jako takové. Neboť sebevíce počítačové techniky nepomůže v boji proti znečištěnému ovzduší, záplavám, úbytku sluneční energie .

Propadat skepsi by bylo špatné. Lépe je si připomenout slova našeho velkého pedagoga, který pronesl: „Především je třeba si vytýčit vysoký cíl, vyhýbat se zahálce, nezoufat v nehodách a nikdy neklesat na mysli.“(Komenský)

Problém pátý poukazuje na tichý, nevýrazný hlas lidu – hlas pedagogické veřejnosti

Shrnout problematiku současného školství do pěti problémových souborů odpovídá asi zrnku písku na hromadě. Smyslem tohoto článku bylo poukázat na některé problémy, vyburcovat pedagogickou veřejnost, aby se zamyslela a vyjádřila. Námětů je habaděj, od hodnocení stavu, že současná mladá generace velmi dobře ovládá počítače, ale že skoro vůbec nečte. Že schopnost kreativního myšlení a jednání upadá, že chybí řada předmětů s estetickým a mravním působením na žáky jako protiklad „drsným bitkám kung fu“.

Vedoucí pedagogičtí pracovníci nedokáží ve většině případů využívat strukturální pomoc od EU, projekty či žádosti o granty jsou minimální. (Výjimkou je např. vzdělávací projekt FAO pod patronací odboru lesního hospodářství ministerstva zemědělství, který by měl novým, netradičním způsobem ovlivnit jednu z částí vzdělávacího

procesu zaměřenou na propagaci lesnictví, poradenskou činnost a pomoc pro nové vlastníky lesů.

Stále nám chybí celkové vyvážení kompetencí mezi vědomostmi a dovednostmi, organická propojenost různých vzdělávacích stupňů. Pro řešení těchto nedostatků je odezva veřejnosti mizivá, školní inspekce nejsou schopny objektivního působení tak, aby těm nejslabším „poděkovali a prosím odejděte“, či přímo vyjádřili: „jste nejslabší a máte padáka!“

Obracet se a žít pouze ve svém vnitřním světě je nepřírozené a slabošské. Bohužel si „běžní lidé neuvědomují věci jaké jsou, ani když se s nimi setkají, ani když se o nich mluví, nerozpoznají jejich obsah a jen se domnívají, že ...“ (Herakleitos z Efesu).

Co tedy samotným závěrem ?

Burcovat svět kolem, burcovat představitele státní moci i prosté občany k tomu, abychom dosáhli optimálního vzdělávacího modulu, který zabezpečí vysokou kvalifikaci českých občanů, jejich flexibilitu při změnách zaměstnání, jejich odpovědnost za svěřenou práci.

Otevřít školy pro veřejné zapojení nejrozličnějších partnerů do formování člověka v budoucím období, vytvořit dlouhodobé prognózy a vize pro budoucnost.

Na počátku všech snah stojí člověk, kterého zatím žádný počítač nedokáže nahradit. Bylo by škoda jeho životního potenciálu nevyužít pro budoucnost.

Dr. Ing. Eugen Král, SLŠ a VOŠL Trutnov

Srdečně blahopřejeme

V únoru oslavil životní jubileum – 50 let – náš bývalý člen redakční rady

Ing. Zdeněk Kraus,

který léta působil jako velmi energický a progresivní ředitel ve Středním odborném učilišti zemědělském Fořt.

Zlepšování profesního vzdělávání

Vyhlášení opatření 3.1 programu SAPARD

Program SAPARD je předvstupní nástroj Evropské unie k zavádění principů společné zemědělské politiky v kandidátských státech a k osvojení náročných pravidel strukturálních fondů včetně jejich finančních postupů a kontrolních mechanismů. Celý program je rozdělen do tří priorit a devíti opatření, a opatření 3.1 Zlepšování profesního vzdělávání je jedno z nich. V souvislosti s připravovaným vyhlášením tohoto opatření uspořádalo Ministerstvo zemědělství ČR prostřednictvím Agentury SAPARD tiskovou konferenci, která se uskutečnila v Modrém salónku Ústavu zemědělských a potravinářských informací v Praze v úterý 28. ledna 2003.

Konferenci zahájil a řídil vedoucí oddělení vnějších vztahů Agentury SAPARD Ing. Pavel Sekáč, který při představování předmětného opatření zúčastněným novinářům mimo jiné uvedl, že český audit opatření byl uzavřen na sklonku roku 2002, že audit Evropské unie se má uskutečnit ve druhé polovině února, a že konečné nastartování tohoto opatření můžeme očekávat v dubnu tohoto roku.

Finanční podpora ve výši 25 mil. Kč pro období let 2002 až 2003 vyhrazená v rámci tohoto opatření, je určena ke zlepšení odborné připravenosti a schopnosti zemědělců a dalších osob podílejících se na zemědělských, lesnických a dalších činnostech ve venkovské krajině. Jejimi příjemci jsou prostřednictvím vzdělávacích akcí, tj. školení a seminářů, zemědělci, lesníci a další lidé pracující v zemědělství a lesnictví, zemědělci v konverzi a zemědělci podílející se na souvisejících činnostech rozvoje zemědělství a venkova. Poskytovatelé vzdělávání jsou fyzické a právnické osoby, které mají příslušné oprávnění k podnikání v tomto předmětu činnosti a budou vybráni podle pravidel Evropské unie.

Ředitel odboru výzkumu, vzdělávání a zakladatelské činnosti MZe ČR Ing. Jiří Stehlík zdůraznil význam vyhlášeného opatření v procesu celoživotního profesního vzdělávání zemědělců, lesníků a dalších pracovníků v zemědělství a lesnictví a zemědělců v konverzi a úlohu Ústavu zemědělských a potravinářských informací (ÚZPI) v tomto procesu. Navíc vůči školám Stále vzdělávací základny MZe ČR vyslovil přání, aby se jako poskytovatelé školení oprávnění k podnikání v tomto předmětu činnosti na účast v programu připravovaly.

Ing. Ivana Burdová, CSc., vedoucí oddělení metodiky Agentury SAPARD, tedy organizace, která je pověřena ří-

zením programu, představila jako příjemce pomoci tohoto opatření, který:

- s konkrétními schválenými tématy **osloví potenciální dodavatele a pozve je k výběrovému řízení** organizovanému podle pravidel Evropské unie,
- s vítězným dodavatelem **uzavře smlouvu**, jejíž plnění bude průběžně i následně kontrolovat,
- po splnění dodávky a předepsaných náležitostí **proplatí vyfakturovanou smluvní činnost** dodavateli a **provede vyúčtování s Agenturou SAPARD**.

Uvedla, že **vyhlašování témat** vybraných a schválených odbory MZe ČR a Agentury SAPARD a **přijímání odpovídajících žádostí** bude v průběhu roku **plynulé** a pro celou republiku **na jediném místě** a zdůraznila, že Agentura SAPARD si bude samostatně provádět kontroly plnění smluvních podmínek.

Ředitel ÚZPI PhDr. Jan Rydlo pohovořil o hlavních činnostech ústavu v obecné rovině a dále o **strukturálních změnách a připravenosti ústavu na administraci a kontrolu pro program SAPARD**. Poté ředitel odboru komunikačních služeb stejného pracoviště Ing. Martin Mistr, Ph.D. **potvrdil připravenost odboru k zveřejňování témat, oslovení vzdělavatelů, přijímání nabídek, vypracování podkladů pro hodnotící výbor, vypracování plánů kontrol a jejich provádění, vypracování smluv, vyfakturování dodavatelům a vyúčtování s Agenturou SAPARD**. Uvedl **obecně časový harmonogram** pro přijetí nabídky (do 30 dnů od oslovení předložit projekt), vyhlášení výsledků výběrového řízení (do 90 dnů po konečném termínu podání) a podepsání smlouvy s dodavatelem (do 15 dnů od vyhlášení) a zdůraznil, že každý projekt musí být ještě administrativně přijat Agenturou SAPARD.

Poté přítomní odpovídali na otázky novinářů. Kromě již citovaných pracovníků MZe ČR, AS a ÚZPI informace poskytovali i **zástupce ředitele odboru komunikačních služeb Ing. Josef Kaše a vedoucí oddělení administrace a kontroly pro program SAPARD Ing. Milena Rydlová (oba z ÚZPI)** a problematiku doplnili sdělením:

- při výběru projektů k jejich realizaci se nejedná o výběrová řízení ve smyslu našeho zákona o zadávání veřejných zakázek, nýbrž o hodnocení podle pravidel Evropské unie, tzv. Příručky Komise, při kterém jde o výběr expertů k dané problematice z kvalitativně známé skupiny vzdělavatelů,
- účastníci vzdělávání obdrží certifikáty o absolvování v závislosti na charakteru vzdělávací akce,

- veškeré procedury spojené s realizací opatření mohou být oficiálně zahájeny až po evropském auditu a akreditaci příjemce pomoci (pravděpodobně v dubnu tohoto roku), avšak potenciální zájemci by měli již dnes, v zájmu dostatečného času na vlastní realizaci vzdělávací akce, začít na přípravě projektů,
- předpokládané náklady na realizaci jednotlivých projektů jsou ve výši od 300 000 do 2 000 000 Kč s tím, že celková veřejná podpora bude 100 % celkových nákladů a bude kryta ze 75 % z prostředků Evropské unie a z 25 % ze státního rozpočtu,

- v odůvodněných případech může být podpořen i projekt s náklady v rozsahu od 30 000 do 300 000 Kč, avšak vždy platí **podmínka minimálního počtu patnácti účastníků vzdělávací akce.**

Bližší informace o programu SAPARD a zejména cílech a základních okruzích pro témata vzdělávacích projektů podle opatření 3.1 najdete nejspíše na:

www.uzpi.cz, www.sapard.cz

Ing. Šimon Vondruška
ÚZPI Praha

Nové úkoly střední školy v přípravě studentů na život

II. část

Skončení pracovního poměru

Právní otázky týkající se skončení pracovního poměru jsou upraveny v § 42 a následujících zákoníku práce.

Pracovní poměr (ať již je sjednán na dobu určitou či na dobu neurčitou) může být rozvázán pouze jedním z těchto čtyř způsobů - dohodou, výpovědí, okamžitým zrušením nebo zrušením ve zkušební době. Pracovní poměr sjednaný na dobu určitou může kromě uvedených způsobů skončit i uplynutím sjednané doby.

Dohoda

Zaměstnavatel i zaměstnanec se mohou spolu kdykoliv dohodnout na dni, ke kterému bude ukončen pracovní poměr. Dohoda o rozvázání pracovního poměru musí být uzavřena písemně.

Výpověď

Na rozdíl od dohody jde o jednostranný úkon, takže pracovní poměr může vypovědět zaměstnanec nebo zaměstnavatel, ale ne oba společně. Výpověď je vlastně písemné oznámení jedné strany pracovní smlouvy druhé, že ukončuje (vypovídá) pracovní poměr. Pracovní poměr zanikne uplynutím určité doby po doručení výpovědi (tzv. výpovědní doby). Aby byla výpovědní doba platná, musí být písemná a musí být doručena druhému účastníku.

Výpovědní doba činí dva měsíce a je stejná pro výpověď danou zaměstnancem i pro výpověď danou zaměstnavatelem. Jen výjimečně v případě výpovědi dané zaměstnavatelem z důvodů organizačních změn je výpovědní doba tří-

měsíční. Výpovědní doba začíná běžet prvním pracovním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé straně.

Zaměstnanec může dát zaměstnavateli výpověď kdykoliv, z jakéhokoliv důvodu nebo i bez uvedení důvodu výpovědi. Zaměstnavatel naproti tomu může dát zaměstnanci výpověď jen z důvodů uvedených v zákoníku práce:

- a) zaměstnavatel se ruší,
- b) zaměstnavatel se přemísťuje,
- c) zaměstnanec se stane nadbytečným vzhledem k organizačním změnám,
- d) zaměstnanec pozbyl ze zdravotních důvodů dlouhodobě způsobilost konat dosavadní práci,
- e) zaměstnanec nesplňuje předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon určité práce,
- f) zaměstnanec závažně porušil pracovní kázeň.

Zaměstnanci, u něhož dochází k rozvázání pracovního poměru výpovědí danou zaměstnavatelem z důvodů uvedených pod písmenem a), b), nebo c) (nebo dohodou z těchto důvodů), náleží při skončení pracovního poměru odstupné ve výši dvojnásobku průměrného měsíčního výdělku.

Rovněž jsou stanovena určitá období, během nichž zaměstnavatel nesmí dát zaměstnanci výpověď. Tato období se nazývají ochranná doba, a ta se vztahuje na dobu, po kterou je zaměstnanec:

- a) dočasně neschopným práce,
- b) povolán ke službě v ozbrojených silách,
- c) uvolněn pro výkon veřejné funkce (např. výkon funkce starosty, poslance...),

- d) těhotná nebo čerpá mateřskou dovolenou nebo trvale pečuje o dítě mladší než 3 roky.

Výpověď takovým zaměstnancům může dát zaměstnavatel až po uplynutí *ochranné doby*.

Okamžité zrušení

Zaměstnavatel může okamžitě zrušit pracovní poměr jen výjimečně, a to pouze tehdy:

- a) byl-li zaměstnanec odsouzen pro úmyslný trestní čin nepodmíněně k trestu odnětí svobody na dobu delší než jeden rok, nebo
- b) byl-li zaměstnanec odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním k nepodmíněnému odnětí svobody na dobu nejméně šesti měsíců,
- c) porušil-li zaměstnanec pracovní kázeň zvláště hrubým způsobem (např. přišel do práce opilý).

Zaměstnanec může pracovní poměr zrušit, jestliže:

- a) podle lékařského posudku nemůže dále konat práce bez vážného ohrožení svého zdraví a zaměstnavatel jej nepředvedl v době 15 dnů na jinou pro něho vhodnou práci,
- b) zaměstnavatel mu nevyplatil mzdu nebo náhradu mzdy do 15 dnů po uplynutí její splatnosti.

Zrušení pracovního poměru ve zkušební době

Ve zkušební době může jak zaměstnavatel, tak zaměstnanec zrušit pracovní poměr písemně z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu. Písemné oznámení o zrušení pracovního poměru by mělo být doručeno druhé straně zpravidla alespoň 3 dny přede dnem, kdy má pracovní poměr skončit.

Co by měl dělat člověk, který ztratil práci?

Člověk, který ztratil práci a hledá novou, by měl například:

- bez zbytečného odkladu (nejlépe do tří pracovních dnů po skončení pracovního poměru) se osobně ohlásit na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Na úřadu práce vyplní písemnou žádost o zprostředkování vhodného zaměstnání a je zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání.
- číst inzeráty v denním tisku nabízející zaměstnání,
- číst teletext,
- hledat nabídku práce na internetu (přehled zprostředkovatelských agentur je k dispozici např. na adresách <http://dir.seznam.cz/sluzby>

- informovat se u svých známých,
- informovat se na možnosti rekvalifikace,
- sestavit svůj profesní životopis a obrátit se na organizace, u nichž by byl rád zaměstnán,
- kontaktovat personální agentury...

V dohledné budoucnosti bude možné také ucházet se o zaměstnání v zemích Evropské unie.

Práce v EU se pro mnohé současně studenty stane skutečností

Za několik roků bude řada dnešních studentů hledat pracovní uplatnění na pracovním trhu v Evropské unii. Na tuto možnost by se měli připravovat již během studií, neboť zaměstnávání mimo území České republiky přinese i problémy k jejichž eliminování je možné se připravit v období studia. Prioritní zůstává znalost cizího jazyka, a to především znalost odborné terminologie. Významné je také poznání společenského a kulturního prostředí a tím pádem také pochopení cizí mentality. To vše souvisí se značnou psychickou zátěží i adaptací na nové prostředí a mezilidské vztahy. Adaptace na nový pracovní režim má v podstatě dvě roviny. Pracovní, která představuje adaptaci na pracovní místo, úkoly, povinnosti, tempo a nasazení, a sociální, která znamená sžití se s novým kolektivem, novou strukturou a dynamikou vztahů, hodnotami, zvyky, hierarchiemi. Řešení očekávaných problémů by mohly usnadnit zahraniční praxe během studia.

Uchazeč o práci v zahraničí by měl pro úspěšnost svého zaměstnání v zahraničí věnovat pozornost výběru zaměstnavatele. Rozhodně by si měl o firmě zjistit co nejvíce faktů, aby později nebyl nepříjemně zaskočen.

Požadavky Evropské komise na uchazeče o zaměstnání v EU budou uvedeny v následujícím čísle Zemědělské školy.

KU

Dopisovatelé !!!

Žádáme všechny autory příspěvků, aby nám se svým článkem zároveň posílali informace (jméno a příjmení, adresu trvalého bydliště, rodné číslo, číslo občanského průkazu a číslo účtu), které potřebujeme jako podklad pro zaslání honoráře.

Děkujeme!

Informace na dlani aneb multiportálové řešení pro Internet

www.agronavigator.cz provozovaný Ústavem zemědělských a potravinářských informací není jen běžný Internetový portál, ale je to jedna část komplexního informačního systému, založeného na vzájemně propojených portálech, sdílejících společnou databázi.

Celý informační systém se skládá z redakčního systému pro tvorbu dynamických internetových stránek, rozsáhlé databáze dokumentů, výsledných webových stránek a řady doprovodných služeb.

Redakční systém

Umožňuje jednoduchým způsobem pořizovat textové a obrazové příspěvky pro uveřejnění na Internetu bez znalosti HTML nebo jiného programovacího jazyka. Snadné ovládání přes menu a přehledné formuláře pro pořizování dat nabízejí řadu funkcí, např. vkládání hypertextových odkazů, vkládání obrázků, používání různých řezů písma. Autor má možnost zařadit svůj příspěvek do jedné nebo více tematických kategorií, ve kterých bude následně příspěvek na Internetu uveřejněn. Označením příslušných polí vstupního formuláře si může také určit, který den bude příspěvek uveřejněn, případně zadat i datum expirace. Označením expirace je příspěvek z databáze automaticky v požadovaný den vymazán.

Redakční systém umožňuje publikování článků do 8 000 znaků, krátkých aktuálních článků, hypertextových odkazů, reklamních bannerů, souborů pdf apod. Vložené příspěvky jsou uloženy do databáze a okamžitě automaticky zpracovány do podoby potřebné pro zobrazení na Internetu.

Pomocí redakčního systému se také vytváří hierarchický systém tematických kategorií a podkategorií pro zařazování příspěvků, jak jej známe z běžných katalogových serverů (Seznam, Yahoo apod.). Počet, názvy kategorií i podkategorií a jejich pořadí je možno libovolně měnit.

Přístupová práva

Jednotlivým uživatelům redakčního systému je možno přidělit různou úroveň přístupových práv a tím určit, ke kterým funkcím systému budou mít přístup. Kromě řady předdefinovaných skupin uživatelů, jako např. administrátor, autor, editor, správce kategorií apod. je možné vytvářet vlastní skupiny podle potřeby a přidělovat jim různá práva.

Speciální skupinou uživatelů jsou registrovaní uživatelé, kteří mají možnost využívat systém k pořizování a uveřejňování informací pro omezenou skupinu uživatelů. Všechny příspěvky pořizené v tomto režimu jsou pro běžné návštěvníky internetového portálu skryté a mohou je číst zase jenom registrovaní uživatelé.

Výměna příspěvků mezi portály

Velkou výhodou je možnost sdílet databázi příspěvků s ostatními členy systému. Uživatelé jednotlivých portálů mohou své vložené příspěvky nabídnout k uveřejnění dalším členům systému dle svého uvážení. Naopak si mohou z nabídky ostatních vybrat ty příspěvky, které uveřejní na svých stránkách.

Dynamické Internetové stránky

Příspěvky vložené do redakčního systému se automaticky zobrazují v internetovém portálu podle pokynů autorů. Nové články se zobrazují na úvodní obrazovce portálu. Postupně jsou nahrazovány později vloženými příspěvky a ukládány do archivu.

Vyhledávání starších příspěvků je možné dvěma způsoby:

1. katalogovým způsobem – procházením tematických kategorií a podkategorií
2. plnotextovým vyhledáváním – při vyhledávání je možné používat booleovské operátory a řadu přednastavených filtrů, např. jméno autora, datum uveřejnění příspěvku, prohledávání určité kategorie aj.

Další služby

Uživatelský profil

Uživatelé si mohou po zaregistrování nastavit vzhled portálu podle vlastních požadavků. Mohou si nechat zobrazovat pouze některé kategorie a jiné nechat skryté.

Přehled e-mailem

Přihlášení k anonymnímu mailing listu zajišťuje posílání přehledu nových příspěvků na danou e-mailovou adresu. Uživatel si vybere, které příspěvky a v jakém časovém období si nechá zasílat.

Dnešní články

Graficky zvýrazněné pole upozorňuje na nejnovější články.

Nejčtenější články

Přehled článků, které návštěvníci stránek nejčastěji otevřeli.

Zapojení do informačního systému

Redakční systém lze kopírovat a prázdné aplikace označované jako klony poskytnout zájemcům. Uživatelé je mohou provozovat na vlastních URL, s vlastní grafickou úpravou. V rámci technické podpory odborným školám a dalším oborovým institucím je zapojení do systému bez finančních nároků. Zájemce získá zdarma nejen celý klon, ale také jeho bezplatný provoz. Jedinou podmínkou pro

zapojení je ochota poskytovat pořízené příspěvky, nebo alespoň některé z nich, ostatním členům.

Příklady již provozovaných portálů

www.agronavigator.cz

www.agroporadenstvi.cz

www.agronavigator.cz/ekozem

Ing. Zdeňka Šilhová, ÚZPI Praha
silhova@uzpi.cz

Európske okienko

Pred vstupom do EÚ je potrebné, aby sme sa zoznámili s niektorými pojmami, ktoré nám približujú mechanizmus pôsobenia EÚ a jej inštitúcií

V našej rubrike sa budeme snažiť vysvetliť pojmy, s ktorými sa stretávame v dennej tlači, v spravodajských reláciách alebo v populárno-náučných a odborných publikáciách. Nie je našim zámerom venovať sa špecifickým okruhom problémov, ani systémového výkladu tej-ktorej problematiky, chceme iba poskytnúť pomoc pri orientovaní sa v záplave informácií o Európskej únii.

Piliere

Metaforické označenie pre štruktúru EÚ, ktorú definuje Maastrichtská zmluva (1991). Hovorí sa, že Únia sa podobá antickému chrámu, ktorý spočíva na troch pilieroch:

1. pilier: Európske spoločenstvo
2. pilier: Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika
3. pilier: Spolupráca v oblasti vnútornej politiky a justície

Zelená kniha

Publikuje prvé myšlienky, ktoré sú námetmi do diskusie o špecifických problémoch. Je to dokument, ktorý naštartuje proces konzultácií a debát na európskej úrovni k určitým témam (napr. o jednotnej mene, sociálnej politike, telekomunikáciách atď.).

Zelená kniha obsahuje analýzy, štúdie, výsledky brainstormingu, ktoré popisujú stav problematickej oblasti a eventuálne obsahujú aj spôsoby riešenia danej situácie. Zelená kniha v žiadnom prípade nie je záväzná a vydávať ju môžu nielen inštitúcie ale aj komisári EÚ.

Biele kniha

Konzultácie o Zelených knihách môžu následne vyústiť do vydávania Bielej knihy, ktorá už predkladá praktické návrhy pre uskutočnenie konkrétnej akcie. Sú to programové dokumenty na rozličné témy, ktoré nemajú záväzný ale iba odporúčajúci charakter. Bielu knihu vydáva Komisia EÚ.

Napr. Biela kniha o zamestnanosti (komplexný súbor daňových, investičných a pracovno-organizačných opatrení EÚ v boji proti nezamestnanosti), Biela kniha o jednotnom vnútornom trhu (dokument Európskej komisie z roku 1985, analyzujúci stav vnútorného trhu medzi štátmi Spoločenstva, ktorý označuje nedostatky a navrhuje ich riešenie, Biela kniha o príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu.

Modrá kniha

Predstavuje dokumenty záväzného charakteru. Záväznosť vyplýva z toho, že Modrú knihu môže vydávať iba Rada EÚ, prípadne Komisia v oblasti, ktorá spadá do jej kompetencie

Občianstvo EÚ

Všetci občania členských štátov EÚ získali od 1. novembra 1993 popri svojej štátnej príslušnosti i občianstvo Európskej únie. Znamená to, že od r. 1994 môže každý občan EÚ využiť svoje aktívne alebo pasívne volebné právo

v komunálnych voľbách a voľbách do Európskeho parlamentu tam, kde má miesto bydliska nezávisle od štátnej príslušnosti. Každý občan EÚ môže tiež využiť v tretej krajine, v ktorej nemá jeho krajina diplomatické zastúpenie, diplomatickú ochranu zastupiteľstva iného členského štátu EÚ. Občianstvo Únie ustanovila Zmluva o Európskej únii (► Maastrichtská zmluva).

Európa občanov

Projekt občianskej Európy sa stal otvoreným politickým cieľom v sedemdesiatych rokoch. Belgický premiér Leo Tindemans vypracoval v r. 1975 na žiadosť Európskej rady správu o európskej jednote. Správa zdôrazňuje, že „budovanie Európy nie je iba druhom spolupráce medzi štátmi. Je to obnovovanie mieru a priateľských vzťahov medzi ľuďmi, ktorí si želajú postupovať spoločne, prispôbovať svoju spoločnosť meniacim sa podmienkam vo svete a zároveň zachovávať tie hodnoty, ktoré tvoria ich spoločné dedičstvo... Európa musí byť blízka občanom.“ Často a z rôznych dôvodov boli navrhnuté opatrenia na priblíženie Európy k občanom. Najambicióznejšie tak urobila Komisia pre Európu občanov, ktorú ustanovila Európska rada v júni 1984. Mnohé z návrhov tejto komisie sú zakotvené v Maastrichtskej zmluve, napr. ustanovenia o občianstve či o ombudsmanovi. V súvislos-

ti s jednotným trhom to boli návrhy na vzájomné uznanie kvalifikácií.

Ombudsman

Inštitúcia ombudsmana vznikla v roku 1809 vo Švédsku. Odtiaľ sa rozšírila do iných krajín sveta. V tejto súvislosti je zaužívané aj slovné spojenie poverenec občanov. Inštitút ombudsmana zakotvila v rámci EÚ Maastrichtská zmluva. Ombudsmana volí Európsky parlament. Jeho právomocou je prešetrovať z vlastnej iniciatívy, z podnetu občanov Únie alebo právnických osôb sťažnosti na byrokráciu (porušovanie zákonov, chyby, omyly a nedopatrenia) v činnosti inštitúcií a orgánov spoločenstva s výnimkou Súdneho dvora a Súdu prvej inštancie. Na základe výsledkov vyšetrovacej činnosti signalizuje príslušným orgánom zistené nedostatky, navrhuje konkrétne opatrenia a vydáva ročné správy. Ombudsman nemá sankčnú právomoc.

Použité informačné zdroje:

<http://europa.sme.sk/frame.asp?url=http://www.cpep.sk>
<http://europa.sme.sk/basic/pojmy.asp#agenda>

Stručný slovník európskej integrácie. Centrum pre európsku politiku, Bratislava 1998

Pripravuje Mgr. Ildikó Pongóová

Informační centrum Evropské unie **při Delegaci Evropské komise v České republice**

Stručné zprávy z EU

Vnitřní trh: desetiletí bez hranic změnilo Evropu – ale to je jen začátek

Díky vnitřnímu trhu bylo v Evropě od otevření hranic k 1.1. 1993 vytvořeno přibližně 2,5 miliónů pracovních míst. HDP Evropské unie je o 1,8 procentních bodů, neboli 164,5 miliard eur vyšší, než by činilo bez vnitřního trhu.

Materiál také uvádí výhledy do budoucna a identifikuje prioritní oblasti dalších opatření, zejména v sektoru služeb.

Agrární reforma: podle studií budou mít návrhy Komise na příjem zemědělců příznivý trh.

Evropská komise zveřejnila dvě interní a čtyři externí studie o vlivu navrhovaných reforem, které podporují návrhy z července 2002 na revizi Společné zemědělské politiky (CAP). Ze studií vyplývá, že oddělení pomoci od produkce povede k žádoucím změnám produkce, ale rozhodně nepovede k zastavení výroby. Studie také zdůrazňují, že reformy předkládané Komisí významně zlepší vyváženost trhu. Znamená to, že v budoucnu peníze daňových poplatníků nepůjdou na financování hromad neprodejných potravin. Koncepte zamýšlená Komisí, tj. zredukovat přímé platby a větší objem finančních prostředků přesunout na rozvoj venkova – tzv. modulace, nebude mít na trhy v podstatě žádný vliv. Nejvýznamnějším výsledkem těchto simulací je skutečnost, že navrhované změny vyvolají příznivý vliv na celkový příjem zemědělců. Největší účinek rozpojení pocití odvětví výroby hovězího masa, nejmenší pak rostlinná výroba na orné půdě.

Evropská komise zavedla nový systém hodnocení pracovníků

Systém začal fungovat pod názvem Posouzení kariérního vývoje (CDR). Systém představuje hodnocení na základě klíčových schopností, chování a úspěšnosti při dosahování individuálních cílů, a to s přímou vazbou na kariérní postup na pracovní dráze.

ECHO přijalo strategii na rok 2003 a vyčlenilo 442 mil. eur na pomoc obětem katastrof

Úřad Evropské unie pro humanitární pomoc (ECHO) připraví výhledy Evropské solidarity s oběti humanitárních katastrof ve více než 50 zemích a teritoriích celého světa.

Evropská komise vyzývá k větší pozornosti malému a střednímu podnikání

Komise přijala celý soubor dokumentů, jimiž se stanoví politika EU vůči malému a střednímu podnikání. Evropa musí poskytnout komunitě malého podnikání větší prostor k vyjádření jejích názorů. V klíčových oblastech, jako je např. vzdělávání pro podnikatele a zjednodušení administrativních postupů, již došlo k podstatnému pokroku. Je doporučeno, aby se finanční instituce zabývaly podrobněji možnostmi úvěrování malých a středních podniků a nahlížely na ně jako zdroj příležitostí, nikoliv jen jako na pouhá rizika.

„Neviditelní občané“

Evropský rok postižených osob 2003 představuje historicky nejambicióznější evropskou politickou iniciativu za rovná práva postižených osob. Účelem akce je přinést pokrok pro 37 mil. postižených v EU.

„Váš hlas v Evropě“

Účelem nového portálu Komise je umožnit občanům sehrát významnější úlohu při vytváření politiky EU. Evropská komise vytvořila na Internetu nový portál jenž evropským občanům usnadní se vyjadřovat k otázkám tvorby politiky EU. Nový portál s názvem „Váš hlas v Evropě“ je na adrese: <http://europa.eu.int/yourvoice>

Zprávy o rozšíření

Poslední rok EU 15

V letošním roce budeme taky svědky změn způsobu rozhodování v EU. Po podepsání Smlouvy o přistoupení (16. 4. v Aténách) se nově přistupující státy budou zú-

častňovat jako pozorovatelé prakticky všech odborných, poradních a politiku formujících orgánů EU. Bulharsko a Rumunsko budou nadále pokračovat ve vyjednávacím a integračním úsilí, Turecko se bude snažit o zajištění příznivé zprávy o reformách (vstupní jednání rok 2005), západobalkánské země se budou ucházet o statut kandidáta, Chorvatsko přislíbilo předložit oficiální žádost o členství v EU počátkem roku 2003.

Z rozšíření vyplývá naléhavá potřeba revize dopravní infrastruktury

Na jaře 2003 skupina dopravních odborníků (zástupce každého členského státu a každého kandidátského státu) Komisi doporučí seznam prioritních projektů (zlepšení dopravních podmínek ve velkých přeshraničních koridorech, odstranění úzkých míst na hlavních trasách, zlepšení vzájemné provázanosti regionálních sítí s ohledem na životní prostředí a hospodářskou a sociální soudržnost).

Referendum představuje pro kandidáty výzvu

Slovinsko stanovilo termín referenda na 23. 3. (bude hlasovat o členství v EU a o členství v NATO). Podpora Slovinců členství v EU je silná, podpora v případě členství v NATO slabší. Maďarsko bude hlasovat 12. 4., výsledky referenda nejsou právně závazné, podpora vstupu do EU ze strany veřejnosti je velmi silná. Platí to i o Slovensku, právně závazné referendum se zřejmě uskuteční 16. a 17. 5. Litva uspořádá hlasování 11. 5., Polsko (8. 6.) v současné době novelizuje pravidla referenda. Česká republika stanovila termín právně závazného referenda na 15. a 16. 6. Dne 14. 9. se uskuteční referendum v Estonsku, výsledek však není závazný. Lotyšsko bude hlasovat 20. 9. právně závazně. Na Maltě výsledky hlasování nejsou závazné, termín bude pravděpodobně 8. 3. Kypr referendum neplánuje, i když by se mohlo konat 30. 3. (členství v EU a znovusjednocení ostrova).

EBRD získala souhlas parlamentu

Evropský parlament poblahopřál Evropské bance pro obnovu a rozvoj (EBRD) k jejímu úspěšnému angažmá ve střední a východní Evropě a Společenství nezávislých států. Ve střední a východní Evropě je celá řada podnikatelů, kteří jsou připraveni investovat, ale nejsou schopni získat nezbytné zdroje na investice od bank ve vlastní zemi. EBRD musí dát jejich podpoře prioritu.

Poslední zasedání na úrovni ministrů životního prostředí pro kandidátské země (21.1. 2003)

Prioritou je posilovat regionální a místní správu ochrany životního prostředí. Ministři se shodli v tom, že přiděly ze

strukturálního fondu a fondu soudržnosti na ekologické účely by se prioritně měly zaměřit na investice do příslušné infrastruktury, zejména na čistírny komunálních odpadních vod, odpadového hospodářství, snižování znečištění ovzduší a systém Integrované prevence a ochrany proti znečištění (IPPC)

Pošlapává rozšíření přírodu?

Nové členské státy by měly rozšířit Evropskou síť chráněných oblastí Natura 2000. Podle Světového fondu na ochranu přírody (World Wildlife Fund) jsou ve všech kandidátských zemích ohroženy potenciální lokality sítě Natura. V Litvě hrozba pochází z klasické těžby dřeva. V Lotyšsku a Estonsku naruší další výstavba malých vodních elektráren ochranu povodí a ohrozí chráněné druhy

a významné biotopy. Na Slovensku a v České republice jsou ohroženy údolní nivy podél řeky Moravy plánovanou výstavbou kanálu Dunaj – Odra – Labe. V Polsku plánovaná výstavba dálnice bude mít nepříznivý dopad na Národní park Biebrza... Zpráva dále uvádí, že za některými projekty ohrožujícími přírodu stojí financování EU (dálnice D8 přes České středohoří se záměrem ji rozšířit přes Krkonoše do Saska, výstavba vnitrostátních přístavů a mostů na řece Moravě na Slovensku).

„Státy připravující se na vstup do EU mají na svém území mnoho z posledních zbývajících velkých divočin, kulturních krajín a téměř nedotčených říčních soustav, které ještě na evropském kontinentu přežívají – jde o přírodní bohatství, jež Evropskou unii velmi obohatí, a které naléhavě potřebuje ochranu.“

Výsledky vyjednávání v Kodani a české zemědělství

Po listopadové konferenci na téma „České zemědělství v rozšířené Evropě“ (ZPŠ č. 4, 5, roč. 65/2002–3) uspořádala Agrární komora ČR seminář o výsledcích vyjednávání v Kodani. Seminář se konal 3. února v Olomouci a 12. února v Jesenici a hlavními přednášejícími byli opět významní představitelé našeho zemědělství – ministr zemědělství Jaroslav Palas, prezident Agrární komory ČR Václav Hlaváček, ředitel VÚZE Praha Tomáš Doucha a rektor Jihočeské univerzity František Střeleček.

V tomto článku, který čerpal z programu v Jesenici, vám přineseme stručný souhrn vystoupení výše uvedených odborníků – k jednotlivým referátům a k diskuzním příspěvkům se podrobněji vrátíme v dalším čísle.

Seminář zahájil pan prezident **Hlaváček**. Zdůraznil význam setkání, které předchází době, kdy vrcholí práce na definování přístupové smlouvy s EU, probíhají přípravná jednání na nadcházející kolo jednání ve WTO (Světová obchodní organizace) a také probíhají práce na revizi společné zemědělské politiky.

Loňský rok s hlubokým propadem příjmů označil za těžký. Po nečekaných přírodních katastrofách a v složité situaci sledovali zemědělci vyjednávání velmi pozorně. Uznal, že za dané situace se vyjednalo maximum možného a komentoval výsledky z pohledu podnikatelů. Vysvětloval situaci kolem přímých plateb a kriticky se vyjádřil ke společné zemědělské politice EU. V mnohém se budeme muset přizpůsobit, trvat především na dojednaném a dobře spolupracovat v domácích podmínkách, zdůraznil pan Hlaváček. Uvedl, že je přesvědčen, že nám v unii bude lépe.

Budeme se muset rozhodnout, uvedl pan ministr **Palas**, budeme-li usilovat o integraci do silného ekonomického

a kulturního celku, či se dáme obtížnou samostatnou cestou. Na Summitu v Kodani se podařilo obhájit národní zájmy, podařilo se rozumně udržet české zemědělství. U některých komodit vyjednané kvóty a limity umožní i větší rozvoj. Ale podaří se je našim zemědělcům naplnit, vyjádřil trochu obavy pan ministr. Po té seznámil přítomné posluchače se schématem jednotlivých plateb, které jsou systémem podpory (bez potřeby projektů), a které zemědělcům vzniknou po vstupu do EU. Následně hovořil o budoucích podporách v rámci Sektorového operačního programu a o lepším využití předvstupního programu Sapard. Sladění úrovně všech členských států by mělo nastat v r. 2012. Ke kompenzaci loňských ztrát podotkl, že vše, co bylo Agrární komoře slíbeno, bylo splněno, či se dotahuje. Seznámil s probíhajícími i chystanými legislativními úpravami a uvedl různá doporučení zemědělcům. Na závěr vyjádřil snahu poskytovat dostatek informací ke vstupu do EU a popřál všem v rozhodování zdraví rozum.

Pan ředitel **Doucha** ve svém projevu zhodnotil dopady vstupu na naše zemědělství a hned v úvodu svého vystou-

pení vyjádřil optimismus (do budoucna) z vyjednaných podmínek. Úroveň podpor (přímé platby), které se dostanou do našeho zemědělství, se zvýší zhruba 2,5 krát oproti současnosti. Naši zemědělci, konstatoval, se ocitnou na jednotném trhu bez celních hranic se zemědělci EU a se zemědělci skandinávskými, kterým budou muset konkurovat. Na modelech se snažil ukázat, jak je naše zemědělství na budoucí podmínky připraveno, jaké jsou jeho základní vlastnosti, jaké změny lze očekávat. Na grafech předvedl, čím se vyznačuje naše zemědělství po 12 letech reformy. Zdokumentoval např. nižší produktivitu práce u nás, neefektivnost našeho bankovního sektoru ve vztahu k zemědělství, ale velmi racionální využívání drahých vstupů našimi zemědělci a vysokou pružnost v přizpůsobování se podmínkám. Zajímavé bylo srovnávání konkrétních farem našich a v okolních státech z nejrůznějších hledisek ve vztahu k budoucímu zemědělství. V závěru svého vystoupení připomenul, co je třeba zvládnout, jaké jsou neduhy společné zemědělské politiky.

Metodika propočtu přímých plateb byla doménou pana rektora **Střelečka**. Ve svém vystoupení vysvětloval, jaký objem prostředků vlivem přímých plateb může zemědělec dostat a jak s ním ekonomicky hospodařit. Uvedl platby zemědělcům v rostlinné výrobě, v zemědělské výrobě, vysvětlil hlavní opatření Horizontálního plánu rozvoje venkova. Popsal dva bloky dotací, které může podnik dostat, vliv přímých plateb na vlastní náklady. Na konec na podniku konkrétního charakteru popsal různé varianty řešení přímých plateb z hlediska výhodnosti. Zemědělec musí rovněž znát, kde jsou úskalí přímých plateb.

Pro všechny zájemce bude přednáška k dispozici na internetových stránkách Jihočeské univerzity a ministerstva zemědělství.

– akr –

Dopady vstupu České republiky do EU na zemědělství a venkov

Ministerstvo zemědělství ČR pořádá pro zvané vedoucí a přední pracovníky zemědělských svazů, komor, agentur a vzdělávacích zařízení informační seminář o výsledcích jednání našeho vstupu do EU, o jeho dopadech pro české zemědělství a venkov, a z toho vyplývajících praktických účincích a změnách, které ovlivní činnost našich zemědělců.

Úkolem semináře je dát uvedeným pracovníkům potřebné znalosti a připravit je tak na informování veřejnosti o uvedených aspektech.

Zváni budou rovněž zástupci středních a vyšších odborných škol zařazených do trvalé vzdělávací základny MZe ČR.

Termíny a místa konání

26. února 2003	Hradec Králové, Aldis
5. března 2003	Praha, MZe ČR
11. března 2003	České Budějovice, JU
13. března 2003	Brno, MZLU
18. března 2003	Opava, hotel Belaria
19. března 2003	Olomouc, kulturní dům Sidia
20. března 2003	Žatec, Chmelařský institut

Kontaktní osoba

H. Lebedová, 227 010 499, lebedova@uzpi.cz

Ing. Kaše, 227 010 332, kase@uzpi.cz

ÚZPI Praha

„Zdravá výživa pre zdravé srdce“

***Projekt na prevenciu
kardiovaskulárnych
ochorení a jeho propa-
gácia študentami***

Na základe skúseností
z oblasti prevencie civilizač-

ných chorôb v krajinách severnej Európy (napr. vo Fínsku) sa dokázalo, že cieľená prevencia sa výrazne prejaví na zlepšení zdravotného stavu obyvateľov príslušných krajín. Kardiovaskulárne choroby, a najmä koronárna choroba srdca, sú v priemyselných krajinách hlavnou príčinou smrti. Tak je to aj na Slovensku. Súčasťou systému preventívnych opatrení na Slovensku je medzinárodný projekt „Zdravá výživa pre

zdravé srdce“. Slovensko je po Kanade, Austrálii a Maďarsku štvrtou krajinou, v ktorej sa uvedený projekt realizuje. Ako hlavní partneri na projekte spolupracujú: Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Ministerstvo školstva SR a Inštitút kardiovaskulárnych ochorení Univerzity v Ottawe, ktorý realizáciou svojich úloh a aktivít v podmienkach Slovenska poveril Agrokonzultu, spol. s r.o. Nitra.

Projekt má na Slovensku iniciovať zmeny stravovacích návykov v zmysle zníženia spotreby nasýtených tukov a kuchynskej soli a zvýšeného príjmu ovocia, zeleniny a vlákniny. Ďalej je jeho úlohou podporiť lepšiu dostupnosť a marketing potravinových zložiek prospešných zdraviu v zmysle kardiovaskulárnej prevencie. Ciele by sa mali dosiahnuť označovaním potravín vhodných z hľadiska prevencie kardiovaskulárnych ochorení a edukáciou spotrebiteľov k zmene stravovacích návykov. V obchodnej sieti sú už potraviny atestované, vhodné v prevencii kardiovaskulárnych ochorení. Sú označené červeno-modrým logom v tvare srdca s nápisom „Výživa pre srdce“ v bielom poli, ktoré spotrebiteľovi pomôže v obchode hľadať potraviny prospešné z hľadiska zdravej výživy. Výrobky musia spĺňať špecifické výživové kritériá. Pre jednotlivé kategórie potravín – 13 skupín potravinových komodít vypracovalo Ministerstvo zdravotníctva SR odlišné kritériá. Napríklad kritériá pre chlieb sú zamerané na obsah tuku, vlákniny a soli, zatiaľ čo kritériá pre mliečne výrobky na obsah tuku, soli a cholesterolu.

Účast v rámci programu je dobrovoľná. Potravinárske spoločnosti sa zúčastňujú procesu udeľovania loga po splnení pravidiel pre atestáciu potravín a po udelení povolenia sa uskutočňujú náhodné kontroly označených výrobkov, ktorých cieľom je zistiť, či tieto výrobky aj naďalej zodpovedajú kritériám programu. K **21. januáru 2003** boli atesty projektu „Zdravá výživa pre zdravé srdce“ odovzdané **21 potravinárskym firmám**, ktoré týmto získali právo používať logo projektu na celkovo **35 výrobkov**. Ľahko rozpoznateľné logo označuje potraviny, ktoré by mali spotrebiteľia konzumovať častejšie ako súčasť zdravej výživy.

Propagácia projektu

K činnosti projektu sa v snahe o jeho propagáciu na Slovensku zapojila aj Katedra výživy ľudí Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Študenti 4. ročníka odboru *vedecká výživa ľudí* v rámci disciplíny „klinická výživa“ vyučovanou na katedre, vypracovali semestrálnu prácu - vlastný projekt, ktorého cieľom bolo regionálne pôsobiť v najbližšom okolí (v regióne, kde žijú) so zámerom propagácie projektu označovania potravín, zisťovania ohlasov na projekt, s ich spracovaním a zhodnotením.

Najčastejšou formou propagácie projektu, ktorú si študenti dobrovoľne volili, bolo informovanie verejnosti o projekte prostredníctvom tlačových médií – časopisov a novín, príp. vytvorenou internetovou stránkou. Ďalšou formou, ktorou študenti informovali verejnosť o projekte označovania potravín v rôznych mestách na Slovensku, bola príprava propagačných materiálov, ktoré poskytovali v rôznych strediskách na viacerých miestach (napr. v čakárňach lekárov, v poliklinikách, v knižniciach, v poradniach zdravia apod.). Zaujímavou formou propagácie bola aj osobná návšteva a informovanie firiem a potravinárskych podnikov o projekte.

Študenti výživy ľudí v rámci propagovania projektu pôsobili aj na žiakov a študentov rôznych stupňov škôl (základných škôl, gymnázií, lekárskej fakulty apod.) s cieľom oboznámiť s projektom aj mladých ľudí a iniciovať tak prevenciu kardiovaskulárnych chorôb už v mladom veku.

Prieskum informovanosti a prístupu študentov k projektu

U študentov odboru *vedecká výživa ľudí* SPU Nitra, ktorí vypracovávali semestrálne práce, sme prostredníctvom dotazníka zisťovali ich informovanosť a prístup pri rozširovaní poznatkov o projekte označovania potravín logom „Výživa pre srdce“. Z výsledkov hodnotenia dotazníkov sme zistili, že až 94,1 % študentov nebolo informovaných o projekte „Zdravá výživa pre zdravé srdce“ pred tým, ako sa o ňom dozvedeli v rámci výučby. 31,4 % študentov uviedlo, že vypracovávanie semestrálnej práce s cieľom propagovať spomínaný projekt, ovplyvnilo ich výber pri nákupe potravín na vlastnú konzumáciu a vyskúšali niektorú potravinu označenú logom jednorázovým nákupom; 37,2 % študentov ovplyvnilo vypracovávanie práce ich výber potravín pri nákupe a vyskúšali niektorú potravinu označenú logom opakovaným nákupom a u 31,4 % študentov vypracovávanie semestrálnej práce neovplyvnilo pri nákupe potravín na vlastnú konzumáciu. 78,4 % študentov uviedlo, že si plánujú kupovať v budúcnosti označené a propagované potraviny a 21,6 % študentov sa ešte k nákupu nevedelo vyjadriť. Všetci študenti informovali počas vypracovávania projektu aj niektorých svojich príbuzných, známych... a 95,1 % z nich o spomínanom projekte ešte niektorých svojich príbuzných, známych apod. plánuje v blízkej budúcnosti informovať.

Pri zhodnotení propagácie projektu na Slovensku študenti odboru *vedecká výživa ľudí* poukazujú na nezastupiteľné miesto informovania verejnosti o projekte prostredníctvom médií.

Ing. Katarína Šramková
Katedra výživy ľudí FAPZ SPU Nitra

Učitelé odborných předmětů – autoanalýza životního stylu

Osobnost učitele bývá obvykle předmětem společenského zájmu jeho okolí. Chování, vystupování i vlastní životní styl učitele, který má mezi žáky přirozenou autoritu, se stává často motivací ke stejnému chování či nápodobě žáky. Nejen proto by se měl učitel zamyslet nad vlastním životním stylem, ale také z toho důvodu, že vykonává náročné povolání, které vyžaduje vysoké pracovní nasazení. S tím jsou spojena rizika vlivu stresových situací, přepracování a často zdraví ovlivní i špatné návyky v životosprávě.

Výzkumný cíl

Do oblasti životosprávy nepatří jen výživa, spánek, ale i pohybové a zájmové aktivity, které zejména pomáhají kompenzovat zátěžové stresové situace. *V některých publikovaných článcích s podobnou tematikou se učitel o sobě dozví, že je z ekologického pohledu ve společnosti "ohroženým druhem".*

Jak tomu je ve skutečnosti jsme se dozvěděli z autoanalýzy životního stylu, kterou podstoupilo od listopadu 2001 do konce roku 2002 235 učitelů odborných předmětů středních zemědělských a lesnických škol ČR, posluchačů doplňkového pedagogického studia katedry pedagogiky ČZU Praha. Učitelé autoanalýzu provedli jako vlastní úkol v rámci předmětu Biologie mládeže a školní hygiena.

Metodou šetření byla anketa, která obsahovala otázky týkající se stravovacích návyků, kouření, postoje k návykovým látkám, využívání volného času. Cílem průzkumu bylo zamyšlení se nad vlastním životním stylem, porovnání s ostatními respondenty stejné profese, uvědomění si toho, co děláme pro své zdraví, formulování svého postoje k problémovým jevům, které se týkají našich žáků a monitoring kompenzace náročnosti učitelské profese.

Řada učitelů přiznala, že doposud neměla čas o podobných problémech či podmínkách svého bytí přemýšlet, že na ně nereflaktovala a teprve formulace odpovědí na otázky ankety byla pro ně podnětem k zamyšlení se nad problematikou jejich vlastního životního stylu.

Při hodnocení ankety byli respondenti rozdělení podle pohlaví a v posuzování využívání volného času také podle věku. Průzkumu se zúčastnilo 75 % žen a 25 % mužů.

Vyhodnocení ankety ukázalo, že životní styl učitele odborných předmětů není zdaleka optimální, a že jsou značné rezervy v jeho zlepšování. Motivací každého učitele by

mělo být jeho zdraví. Zdraví je stavem fyzické, psychické a společenské pohody. Absence některé „pohody“ bývá příčinou onemocnění.

Výsledky ankety

Stravovací návyky byly posuzovány z pohledu pravidelnosti stravování během dne a co do skladby stravy: zda dávají respondenti přednost bezmasé nebo masité stravě. Výsledky se lišily výrazně podle pohlaví. Bezmasé stravě (nemyslí se vegetariánské) dávají přednost ženy více než muži: 20 % dotázaných žen a 3 % dotázaných mužů. Pravidelně se stravuje 91 % mužů a 65 % žen (v tomto mají ženy výrazné rezervy).

Na otázku, zda kouří, odpovědělo kladně jen 10 % žen i mužů. Toto je jistě potěšitelné zjištění, zvláště proto, že na středních školách kouří dnes již více jak třetina žáků.

Úkol – označit jedním slovem tři pojmy (doutník, likér, cukrovinky) – byl přijat v rámci ankety s rozpaky, přesto výsledné hodnocení odpovídalo předpokladu. Polovina mužů i žen nabízené pojmy označila souborným názvem škodliviny (nebo názvem obdobným) a polovina pochutiny. Valná většina respondentů se přiznala k příležitostné konzumaci alkoholu (tím rozumíme i pivo), k abstinenci se přiznalo 2,5 % mužů a 3 % žen. Marihuanu považuje za nebezpečnou drogu jen 73 % mužů a 65 % žen. Všichni odpověděli kladně na otázku, zda by jim vadilo, kdyby jejich vlastní dítě bralo drogy.

U většiny respondentů je na prvním místě ve volném čase rekreační sport. Ženy sportují více než muži: 85 % , muži 80 %. Dříve narozených žen sportuje 70 % a mužů jen 40 %. Mezi sportovními disciplínami vede jízda na kole, plavání, lyžování, tenis, míčové hry, ale i jízda na koni, tanec aj.

Další aktivitou ve volném čase je četba, tu uváděl téměř každý respondent. Velmi oblíbená je turistika a zahrádkaření či chovatelství. Se střední frekvencí byla uváděna činnost na PC a sledování televize a kultura. Mladší respondenti uváděli častěji cestování, kino, hudbu, posezení s přáteli. Starší respondenti uvedli mezi svými zálibami častěji rukodělné činnosti, vycházky a zábavu se svými dětmi.

Průběh ankety byl provázen rozhovorem. Ze slovních reakcí respondentů bylo zřejmé, že uvedené aktivity nemohou provozovat tak často z důvodu nedostatku volného

času a většinu z aktivit mohou provozovat v průběhu profesního volna – tedy o prázdninách.

Podstatné je, aby každý den učitele byl vyplněn alespoň chvíli nějakým způsobem soustředěné kompenzace, která má stimulující vliv na jeho profesní výkonnost.

Závěrečná diskuse

Respondenti byli v každé skupině seznámeni s výsledky šetření a byla iniciována diskuse. Cílem diskuse bylo také přesvědčit velké procento nepřesvědčených respondentů o škodlivosti marihuany. Řada respondentů byla toho názoru, že škodlivost marihuany společensky kompenzují některé její účinky, o kterých se uvažuje, že by se daly využívat léčebně. Člověk by si ale především měl uvědomit její nebezpečnost v tom, že vyvolává závislost. Je známo, že tetrahydrokanabinol, který marihuana obsahuje, vyvolává změny ve smyslovém a citovém vnímání, změny imunitních funkcí, poruchy spermatogeneze u mužů a poruchy menstruačního cyklu u žen, je příčinou psychických poruch a sociální apatie. Zvláště pak učitele by mělo zajímat, že při vazbě kanabinoidů na mozkové receptory je oslabována krátkodobá paměť, a dokonce může u pravidelných konzumentů této drogy být narušena i paměť dlouhodobá. Což může ovlivňovat i výkonnost žáků při vyučování. Za

běžného kuřáka této drogy je považován ten, který vykouří 2 cigarety týdně. Z celostátních průzkumů je známo, že v současnosti experimentuje s marihuanou nebo ji užívá téměř polovina žáků 3. stupně škol a stejný počet vysokoškoláků. Alarmující je také údaj získaný zmapováním škol základních, kde v posledních a předposledních ročnících povinné školní docházky koketuje s touto drogou už třetina dětí. Valná většina rodičů těchto dětí o tom nemá vůbec tušení, a tak je na učitelích, aby svůj zásadní postoj k této věci dali před svými žáky najevo.

Závěrem je nutné sdělit, že zúčastnění respondenti zmíněného průzkumu nedostali recept na ideální životní styl učitele, protože každý je jinou jedinečnou osobností a vyhovuje mu jiný životní styl. Byli však teoreticky poučeni v průběhu studia uvedeného předmětu o optimálních podmínkách výchovně vzdělávacího procesu, o vlivu biorytmů na výkon žáka i učitele apod. Vlastní realizace vyhovujících podmínek s ohledem zdraví všech účastníků vyučování však záleží především na učiteli.

*Učitel by si měl být vědom svých lidských chyb
a neměl by z nich dělat přednosti,
protože jinak se stanou vlastní i jeho žákům.*

**PhDr. Radmila Dytrtová, CSc.
Katedra pedagogiky ČZU v Praze**

Trnavskú SPoŠ Taliani považovali za školu umeleckú

Vo svete je tradíciou, že pri okrúhlom výročí sa v kruhu priateľov posedí pri slávnostne prestretom stole. Nebolo tomu inak ani pri 80. výročí založenia Strednej poľnohospodárskej školy v Trnave, keď sa pri ňom stretlo veľa hostí. Vzácné návštevy akoby tvorili predpremiéru Európskeho summitu v Kodani, pretože na škole sa stretli delegácie partnerských škôl z Dánska, Holandska, Nemecka, Poľska, Česka a Talianska. Takéto zloženie zahraničných hostí v reálnej podobe manifestovalo stav, že škola je na vstup do EÚ pripravená, dokonca s niekoľkoročným predstihom, pretože žiaci v daných krajinách absolvujú odborné praxe.

Po každej veľkolepej oslave sa i slávnostný stôl často mení na pracovný a stalo sa tak aj v tomto prípade. Hneď na druhý deň po oslavách, ale aj v neskorých nočných hodinách sa začalo rokovať o konkrétnej podobe odbornej praxe žiakov, ktorá sa raketovým tempom dokázala zorganizovať v I.T.A.S. „Duca degli Abruzzi“ v Padove. V dňoch 2. až 8. decembra 2002 mohla skupina žiakov pod odborným vedením dvoch učiteľov absolvovať prax v Taliansku.

Hneď na jej začiatku po príchode do Padovy a miernom blúdení po historickom centre, sme sa presvedčili, že škola je v celom meste známa. Pri kladení otázky: „Dove è situata Via Mario Merlin?“ (Kde sa nachádza ulica Mário Merlin?) obyvatelia iba krútili hlavou, krčili plecami a odpovedali: „Non so.“, tj. *neviem*. Prijemne sme sa prekvapili, keď sme otázku zmenili na: „Kde sa nachádza Istituto Tecnico Agrario Duca degli Abruzzi?“, pohotovo odpovedali, ochotne nás navigovali a často i s poznámkami okorenými talianskym temperamentom, že sa jedná o známú, historickú a famóznú školu.

Po dlhotrvajúcej ceste, hneď pri príchode, sme boli oboznámení a zároveň ohromení bohatým programom, ktorý nás čakal. Taliansky partner do neho zaradil exkurzie pre každé odborné zameranie, ktoré máme na škole s tým, že nám ukáže jeho realizáciu v podmienkach regiónu Veneto a provincie Padova.

V priebehu prvého dňa skupina začala ako sa patrí. Prehliadkou školy, školského hospodárstva, dielni a chovu pa-

duánskej sliepky, ktorým sa škola veľmi pýši. Pri posedení žiakov oboch škôl Trnavčania nezaostali a priamo pred očami žiakov a učiteľov vytvárali z kukuričného šúpolia naše tradičné „šúpolky“. Ešte v ten istý deň nás čakala návšteva agroturistickej farmy, ktorej činnosť bola veľmi pestrá, pretože skupina si prezrela chov králikov a proces pestovania šalátovej zeleniny vo fóliovníkoch, počnúc predsejbovou prípravou pôdy až po jeho finalizáciu. Pri posedení v rodine farmára sa skupina oboznámila so základnými právnymi predpismi v oblasti agroturistiky a popri neformálnej deba-te hrejivý pohár horúceho vína sa akoby strácal v hrejivých pocitoch otvorenosti a familiárnej srdečnosti.

Tretí deň bol doslova maratónom pre tých ktorým je blízka živočíšna výroba. Deň začal prehliadkou mliekárne na výrobu tradičného talianskeho tvrdého syra *Grana Padano*. Skupina mala možnosť vidieť celú procedúru výroby neodmysliteľnej súčasti talianskeho stolovania. Pri ochutnávke v predajni spoločnosti sa mohlo konštatovať, že technologickému postupu a hygiene výroby so zameraním sa na kvalitu výrobku sa výrobca stavia s najväčšou dávkou zodpovednosti. Ďalšia cesta postupne smerovala na farmy chovu plemien jersey, frízskeho dobytku a talianskeho, pre nás neznámeho plemena rendena. Taktiež pri návšteve fariem sme sa stretávali nielen s hojnosťou nových informácií v oblasti technológie chovu, ale i pohostinnosťou a srdečnosťou v rodinnom kruhu farmárov.

SPoŠ v Trnave už od roku 1994 spolupracuje s viacerými talianskymi inštitúciami v oblasti problematiky boja proti škodlivým hlodavcom. V období nášho pobytu sa v neďalekej Verone konala výstava orientovaná práve na problematiku asanácie životného a pracovného prostredia. Využili sme možnosť jej návštevy ako i stretnutia, pre nás už známymi, ale i novými výrobcami rodenticídov a zariadení pre deratizáciu. Žiaci si spestrili svoju cestu návštevou historickej časti mesta s neodmysliteľnou pre-

hliadkou nádvorí večných milencov z Verony a balkóna Júlie.

Skupina bola ubytovaná v dedinke *Vo' Euganeo*, na agroturistickej farme *Bacco e Arianna* v malebnom prostredí *Colli Euganei*. V tejto hornatej oblasti vulkanického pôvodu, v ktorej farmu postavili a dostala do svojho vienka meno Bakchusa, sa nachádza veľké množstvo viníc a kantín na výrobu vína. Nájdeme tu všetky ich typy a stavebné riešenia, či sú to malé, povrchové, veľké, podzemné alebo až veľké priemyselné. Jedno však majú spoločné, a to je výroba kvalitných vín, ktoré sa nielen degustovali, ale pod odborným výkladom špičkových vinárov sa žiaci naučili posudzovať aj ich kvalitu. Samotný presun z jednej kantíny do druhej mal tiež svoje poetické čaro, pretože sme stihli navštíviť dedinku *Arquà Petrarca*, v ktorej tvoril a svoju životnú púť skončil slávny taliansky spisovateľ Francesco Petrarca.

Na záver náročného dňa žiačky SPoŠ v Trnave si ešte našli čas a v spoločenskej miestnosti agrofarmy vytvorili dva sypané obrazy s poľnohospodárskym a vianočným motívom zo semien a múky rozličných poľnohospodárskych kultúr. Už pri vytváraní obrazov budili u majiteľov farmy a hostí obdiv. Keď bolo dielo hotové, zostali sme zaskočení otázkou: „Z akej umeleckej školy prichádzate?“ Pri zaznení našej odpovede, že z poľnohospodárskej, všetci s uznaním konštatovali, že pri využívaní darov prírody sme schopní naše slovenské tradície v agroturistike využiť.

Týždeň pobytu na odbornej praxi bol obohatený i prehliadkou historického jadra Padovy, ktoré sa na konci praxe akoby stalo symbolom našej návštevy. Pri príchode sme po ňom blúdili, no na konci sme ho už dokonale poznali, tak ako sa nám podarilo spoznať nového a veľmi dobrého partnera v I.T.A.S. „Duca degli Abruzzi“ Padova.

Ing. Ján Piešťanský
SPoŠ v Trnave

SOUPP Rimavská Sobota v projekte SOCRATES/COMENIUS

Školské vzdelávanie Socrates/Comenius je zamerané na zvyšovanie kvality a posilnenie európskej dimenzie v školskom vzdelávaní formou medzinárodnej spolupráce medzi školami, podporou profesijného rastu pedagógov, podporou výučby jazykov a interkultúrneho povedomia. Do tohto projektu sa už v roku 2000 chcela zapojiť aj naša škola – SOUPP Rimavská Sobota.

Zúčastnili sme sa seminára, na ktorom nám poskytli základné informácie a prostredníctvom internetu sme sa snažili nájsť partnerské krajiny. Neboli sme však úspešní, a preto sme poprosili o pomoc Národnú kanceláriu Sokrates. Tá nám umožnila zúčastniť sa kontaktného seminára zameraného na Comenius 1.3 – školské rozvojové projekty, ktorý sa konal v roku 2001 v Španielsku, v meste Oviedo. Počas

tohto seminára sa naša kolegyňa skontaktovala s partnerskými školami zo Španielska, Belgicka a Českej republiky, s ktorými začali prácu na spoločnom projekte, vytvorili základnú osnovu, stanovili ciele, určili metódy a rozplánovali prácu približne na tri roky. Ďalšie kontakty sa realizovali najmä prostredníctvom internetu a koncom februára 2002 sme predložili projekt na schválenie. Nasledovalo niekoľko mesiacov napätého čakania, kým sme neobdržali správu, že náš projekt bol schválený a získali sme naň grant vo výške 4250 eur. Zároveň sme sa dozvedeli, že belgickej škole sa to nepodarilo a účastníkymi krajinami zostala len Česká republika a Španielsko.

Naša škola teda už druhý rok spolupracuje so strednou školou v Španielsku a súkromným gymnáziom v Českej republike na rozvojovom projekte s názvom **Vstaň, otvor svoju myseľ a rozvíjaj sa pre reálny život**. Koordinátorkou projektu je Ing. Mária Kubišová. Jeho cieľom je hľadať nové postupy, výchovné metódy, cestu k žiakom, spôsoby motivácie, vzbudiť ich pozornosť k tomu, že má zmysel spoznávať skutočné hodnoty, nežiť len konzumným spôsobom života bez perspektívy, neutiahnuť sa do svojho vysnívaného sveta, ale vziať osud do vlastných rúk a aktívne sa podieľať na príprave svojej budúcnosti.

Súčasťou projektu je aj aktívne zapojenie študentov do projektovej spolupráce. Počas prvého roka sme pomocou dotazníkov získavali údaje o rodinnom zázemí, vplyve rodičov, priateľov a školy na žiaka. Údaje sme štatisticky spracovali a vzájomne porovnali s partnerskými školami. Zároveň sa snažíme rôznymi metódami vzbudiť pozornosť a zvýšiť záujem žiakov o vzdelanie a kultúru. Na to bola zameraná aj vedomostná súťaž Milionár, ktorá sa na škole konala koncom decembra.

Tretí januárový týždeň sa na škole uskutočnilo pracovné stretnutie, ktorého sa zúčastnili aj naše partnerské školy. Pobyt hostí zo Španielska a Českej republiky trval štyri dni, náplň ktorých bola predovšetkým pracovná. Zhrnuli sa výsledky doterajšieho pôsobenia v tomto projekte a rozplánovali sa úlohy na nasledujúce obdobie. V tomto školskom roku sa pre študentov naplánovali návštevy divadiel, múzeí, galérií, rozhovory so psychológom, rôzne dotazníkové akcie, literárna tvorba, atď... Reč bola aj o financiách, pretože ich čerpanie je značne obmedzené. Preto je potrebné predložiť výsledky práce a do konca februára podať prihlášku na nasledujúci rok. Ďalšie stretnutie by sa malo uskutočniť v máji tohto roka v Českej republike. Našli sme si však aj čas na prezentáciu vybraných lokalít stredného Slovenska. Spoločne sme navštívili Zvolenský zámok, prezreli sme si Pamätník SNP a historické námestie v Banskej Bystrici. V rámci nášho okresu sme zašli do Gemersko – malohontského múzea, v ktorom našich hostí najviac zaujal stredoveký obraz Rimavskej Soboty a história tohto mesta. Nadšení boli aj výstavou Klenoty múzea a veselým spestrením nášho programu bola výstava voskových figurín z Petrohradu. Veľmi príjemným dojmom pôsobilo aj večerné historické námestie Rimavskej Soboty. Iné zaujímavosti, prírodné či historické, sme si z dôvodu časovej tiesne nestihli prehliadnuť, no dúfame, že budú náplňou ďalšieho spoločného stretnutia. Účastníci mali zároveň možnosť hlbšie sa spoznať, porovnať svoje názory a vo vzájomnej spolupráci dospieť k novým tvorivým nápadom a podnetom, ktoré sú pre realizáciu tohto projektu nevyhnutné.

Mgr. Katarína Sláviková
SOUPP Rimavská Sobota

Nasavrky se představují

V listopadu roku 1951 vyšel v časopise Včelař článok, v jehož úvodu se psalo: *V překrásném prostředí Pardubického kraje, v nově upravené školní budově bývalé rolnické školy v Nasavrkách – byla v sobotu 29. září o 9. hodině dopolední slavnostně otevřena první dvouletá včelařská výběrová škola.*

Od založení škola uplynulo více než padesát let, a to určitě stojí za podrobnější zmínku o této speciální a jediné škole v České republice.

Vývoj školy

Výuka byla v uvedeném roce zahájena ve dvou variantách – pro žáky z 8. tříd na 2 roky, pro starší 17 let na 1 rok. O rok později v r. 1952, kdy vyšli první absolventi, byla zřízena jednoletá mistrovská škola pro pracovníky z praxe

zaměřená na praktickou práci ve velkých včelařských provozech.

V r. 1957 v Nasavrkách otevřeli dvouletou učňovskou školu, obor včelařský, která byla v r. 1961 nahrazena jednoletou nástavbou se zaměřením na včelařství.

Další změna nastala v r. 1965 otevřením Zemědělského odborného učiliště s tříletým učebním oborem včelař – ovocnář. Náhradou za Mistrovskou školu včelařskou

(ukončení v r. 1971) byla pro dospělé zřízena Odborná škola včelařsko-ovocnářská, ale už v r. 1973 na škole trvalé vzdělávání v oboru včelařském pro dospělé skončilo. V r. 1978 vzniklo SOU s učebním oborem pěstitel – ovocnář, včelař, později přibyl učební obor včelař – ovocnář, sadovník. V r. 1995 skončila na čas výuka včelařství jako učebního oboru.

V souvislosti s přírůstkem počtu děvčat neumístěných v jiných oborech byl v r. 1991 otevřen učební obor provoz služeb pro domácnost s rodinnými i ekonomickými předměty.

Se změnou ekonomického systému se škola musela postarat o další existenci rozšířením nabídky učebních a studijních oborů. Byly zavedeny obory truhlář, zahradník a tři varianty nástavbového studia Podnikání v oboru.

Přestože v r. 1996 posílilo školu asi 40 žáků ze zrušeného SOU Hlinsko, bylo pro stálý úbytek žáků tehdejším zřizovatelem rozhodnuto o zrušení státního subjektu SOU Nasavrky.

Obecně prospěšná společnost

Byl vypracován projekt transformace SOU na soukromý subjekt zřizovaný Českým svazem včelařů Praha s názvem Soukromé střední odborné učiliště včelařské, s.r.o. (majetek pronajat od nástupnické organizace ISŠTH Vysoké Mýto). Snaha o osamostatnění vedla školu k dalšímu jednání a výsledkem bylo založení Včelařského vzdělávacího centra o.p.s. ke dni 1.3. 2001, zakladateli se stalo ministerstvo zemědělství jako vkladatel majetku a ČSV Praha jako vkladatel finanční částky.

Od 1.9. 2001 došlo ke sloučení obou stávajících subjektů a škola má nová jména **Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.**, který je snad na delší dobu názvem trvalým.

Nabídka vzdělávání

V období transformace ze státního subjektu na soukromý škola usilovala o zavedení nové formy vzdělávání v oblasti včelařství. Tato snaha byla korunována úspěchem v podobě nově zavedeného učebního oboru včelař pro uchazeče s ukončeným středním odborným vzděláním, který je otevírán alespoň v dálkové formě. V případě zájmu může škola otevřít i tříleté studium pro absolventy základní školy pěstitel – ovocnářství a včelařství v denní formě, rovněž tak při dostatečném počtu zájemců škola nabízí i denní formu předchozího učebního oboru.

I přes období, kdy se obor nevyučoval, škola včelstva podržela. V současnosti má okolo 190 včelstev na pěti sta-

novištích, zabývá se rozmnožovacím chovem matek, produkcí a prodejem oddělků, v posledních letech i inseminací. V r. 2001 škola požádala ministerstvo zemědělství o uznání šlechtitelského chovu podle nového plemenářského zákona.

Úspěchy a plány

Za 50 let existence včelařského učiliště prošlo školou kolem 2350 žáků a na jejich přípravě se podílelo 107 pedagogických pracovníků. Škola vždy pracovala s odbornou veřejností, vzešli z ní významní odborníci v oboru včelařství a zemědělství. Hlavní snahou i dnes je udržet vzdělání v oblasti včelařství pro budoucí generace. I přes složitější finanční situaci školy se rozšiřuje spolupráce s vědecko-výzkumnou základnou, zahraničními firmami, aby škola v budoucnu mohla být stále vzorem.

Vedle vzdělávání žáků v učebních oborech nepřestali v Nasavrkách zajišťovat vzdělávání dospělých formou odborných včelařských i zájmových kurzů, seminářů, školení, kterými ročně projde kolem 1500 zájemců. Pro využití kapacit škola zajišťuje krátkodobé pobyty s odbornou tematikou, přednášky a exkurze, kam lze zařadit rekreačně vzdělávací pobyty pro děti i dospělé, pobyty pro zájmové skupiny a kroužky zaměřené na přírodu. Významným úkolem zařízení je práce s mládeží v rámci Českého svazu včelařů, jejich sdružování ve včelařských kroužcích a organizování soutěží.

Pro včelaře i širokou veřejnost

Podíváme-li se do plánu činnosti na letošní rok, tak SOU včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s. Nasavrky připravuje akce požadované ČSV, např. aktiv učitelů včelařství, zkoušky prohlížečů včelstev, seminář ke vstupu ČR do EU a dalších téměř 20 akcí. Aktivit pořádaných SOUV – VVC, o.p.s. je plánováno kolem 40. Zájemci mohou navštívit mj. letní školu mladých včelařů, zúčastnit se praktického kurzu chovu matek, metod ošetřování včelstev, ale i kurzů Vánoce v Nasavrkách, malované hedvábí, medový týden, zhlédnout tematické výstavy, ale i se utkat v nejrůznějších sportovních turnajích žáků.

Pro všechny tyto aktivity má škola výborné zázemí s možností ubytování i stravování.

Chcete se dozvědět více?

Veškeré bližší informace získáte na adrese:

SOUV – VVC, o.p.s.

Slatiňanská 135

538 25 Nasavrky

tel.: 469 677 128, 469 677 427, fax: 469 677 469

e-mail: ssouv.nasavrky@cbox.cz

10 rokov rybárskeho školstva na Slovensku a v Turci

Kedysi pradávno, čo pomaly už ľudský um nestačí vnímať, pred piatimi miliónmi rokov sa nad Turcom prelievali vysoké vlny mora. Keď jeho vody ustúpili, zostala po nich pamiatka – jazero vklinené medzi vrchy, ktoré ho obklopovali. Až potom, kedy – niekedy, keď vody jazera odplavil prudký tok Váhu, vstúpil na pôdu Turca človek. Ale Turčianske jazero sa vraj nestratilo len tak bez stopy. Jeho zvyšky podnes zostávajú na obdiv svetu, osobitne prírodovedcom. Možno ich nájsť pár desiatok metrov od hradskej južne od Jazernice. Ukrývajú ich jelšiny, vrby a trstina. Tento klenot turčianskej prírody sýtia poriečne vody blízkej Teplice.

(Ján Junas – Turčiansky)

Vrchy uzatvárajúce Turčiansku kotlinu odpradáva výdatne napájajú Turiec čistou pramenistou vodou. Práve tento „veľtok“ dal v minulosti základ vzniku mnohých rybých hospodárstiev pre chov lososovitých rýb.

O zriadení rybárskej školy v Turci sa začalo vážne uvažovať v roku 1990 a protagonistom tejto myšlienky bol Ing. Peter Matula a samotná realizácia si vyžiadala množstvo konzultácií s vybranými odborníkmi. Medzi nich patrili hlavne Karol Mizera, Ing. Branislav Košťan, Ing. Ladislav Skácel, ako aj odborníci v rybárskom školstve v Čechách, Ing. Karel Vavře, riaditeľ SOU rybárskeho v Třeboni a Jan Mráček, zástupca riaditeľa SOU rybárskeho Třeboni.

Všetci sa rozhodujúcou mierou pričínili o odbornú garanciu tohoto projektu, a to nielen po stránke teoretickej, ale aj praktickej. Odbor rybárstvo bol otvorený 1. 9. 1992 na Strednom odbornom učilišti poľnohospodárskom v Mošovciach, ktorého riaditeľom bol Ing. Pavol Žirko. V roku 1994 sa názov SOU poľnohospodárske Mošovce doplnil o prívlastok „rybárske“.

Po rozbehnutí teoretického vyučovania sa prvou dôležitou úlohou stalo získanie vlastného rybochovného zariadenia za účelom efektívneho praktického vzdelávania, pretože získané teoretické vedomosti majú plnú hodnotu len vtedy, keď sa overia v praxi.

Od 1. 1. 1994 bolo škole delimitované rybné hospodárstvo v Mošovciach a v Diviakoch. Je samozrejmé, že prax žiakov neprebíha len na uvedených strediskách, ale organizuje sa v rámci celého Slovenska, pričom mimoriadne veľký význam majú pravidelné jesenné výmenné praxe v Českej republike na Třebonsku, v spolupráci s SOUR v Třeboni.

Spolupráca s SOUR v Třeboni nespočíva len vo výmennej praxi žiakov, ale slúži aj k obojstrannej výmene skúsenosti medzi pedagogickými zamestnancami škôl, či už po stránke odbornej, technologickej, alebo pedagogickej.

Slovenskí žiaci navyše získavajú nový rozmer v chápaní stavovskej hrdosti, ktorá je v „kolíske rybárstva“ mimoriadne rozvinutá, môžu sa oboznámiť so zachovanými prv-

kami tradícií a pravého nefalšovaného koloritu krásnej juhočeskej dediny. Nezanedbateľným prínosom výmenných praxí je aj zbližovanie a poznávanie sa navzájom, či už jednotlivcov, alebo príslušných dvoch blízkych národov, historicky a jazykovo veľmi podobných.

Ďalšími úspechmi, ktorými sa môžeme v tak krátkom časovom období ako je desať rokov pochváliť, je predovšetkým vypracovanie učebných osnov vyhovujúcim podmienkam Slovenska, nakoľko tie pôvodné z roku 1986 nespĺňali požiadavky doby. Úspechom je aj vydanie odborných učebníc, ktorých autorkou je Ing. Mária Košťanová – učiteľka odborných rybárskych predmetov na našej škole.

Rybárstvo I. – rok vydania 2001

Rybárska technológia I. – rok vydania 2001

Rybárska technológia II. – rok vydania 2002

V školskom roku 1999/2000 bolo po prvýkrát otvorené nadstavbové štúdium živočíšna výroba – zameranie rybárstvo, takže naši absolventi učebného odboru majú možnosť získať aj maturitné vzdelanie a tí najschopnejší pokračovať v štúdiu na vysokej škole.

Prehľad o počte absolventov

3ročný učebný odbor rybár	
školský rok	počet absolventov
1994/1995	14
1995/1996	12
1996/1997	11
1997/1998	17
1998/1999	15
1999/2000	7
2000/2001	15
2001/2002	9
Nadstavbové štúdium živočíšna výroba – rybárstvo	
školský rok	počet absolventov
2001/2002	18

Ing. Peter Matula
SOUP a R Mošovce

S e m i n á ř

Nástroje „Společné zemědělské politiky“ a podnikání v zemědělství

Seminář je zaměřen na praktické aspekty uplatňování nástrojů Společné zemědělské politiky (SZP) na úrovni zemědělského podniku. Budou předvedeny propočty z konkrétních podniků Německa, Rakouska a vzorový výpočet z České republiky. Účastníci obdrží podklady k těmto výpočtům. Budou vystaveny formuláře žádostí o podpory z Německa, Rakouska a Irska.

Seminář se koná za podpory MZV ČR v rámci Komunikační strategie před vstupem do EU

P r o g r a m

9:30	Zahájení semináře (zástupce AK ČR)	11:30	Přestávka
9:35	Přehled základních nástrojů SZP a jejich zhodnocení z pohledu podnikání <i>Heiko Eilers, vedoucí odboru zemědělských podpor (AK Dolní Sasko)</i>	12:00	Podnik a jeho ekonomika při využití nástrojů SZP v intenzivní oblasti <i>Heiko Eilers, vedoucí odboru zemědělských podpor (AK Dolní Sasko)</i>
10:20	Vliv přímých plateb a ostatních podpor EU na ekonomiku podniku <i>František Střeleček, rektor JČU, České Budějovice</i>	12:30	Zemědělský podnik a využití nástrojů SZP – Sasko <i>Verner Berger, jednatel zemědělského podniku (2 000 ha), Krušné hory</i>
10:50	Rakouská farma a nástroje SZP – ekonomická situace podniku <i>Franz Patschka (zemědělec – Rakousko, expert AMA – státní marketingové organizace)</i>	13:15	Ekonomika zemědělského podnikání a podpory SZP <i>Jaroslav Novák, vědecký pracovník VÚZE Praha</i>
		13:45	Diskuse a dotazy
		14:00	Ukončení semináře

Datum a místo konání : 20. března 2003, Jihlava, Dům kultury

Informace: 558 228 530, 224 215 939, 607 907 929 mobil

Uplyne 65 let od úmrtí

Čeněk Z a h á l k a

„... Nemiloval nikdy okázalost a veřejné reklamy a vyhýbal se úzkostlivě adorování svoji osoby, byť bylo míněno sebeupřímněji. Proto jsme ho nedostali také ani na jubilejní sjezd absolventů vyšší hospodářské školy, kdy jsme slavili šedesátileté trvání ústavu, ani pak na předloňský sjezd, kdy vzpomínali jsme za přítomnosti asi 1000 kolegů – absolventů sedmdesátiletí naší vyšší hospodářské školy... všichni, kdož jsme měli to štěstí být jeho žáky, vzpomínáme na něj s láskou a oddaností...“

František Kolátor, 1936

Profesor geologie na české technice dr. Radim Kettner ve své přednášce o vývoji tohoto oboru v Čechách, přednesené v Přírodovědeckém klubu v Praze dne 12. března 1929, mimo jiné říká: „Velmi plodným a zasloužilým českým badatelem jest Čeněk Zahálka, profesor střední

hospodářské školy v Roudnici... Svými stratigrafickými výzkumy v křídovém útvaru v okolí Roudnice a Poohří došel záhy k názoru, že stratigrafické rozčlenění křídý, jak je podali Krejčí a Frič, jest neudržitelné, a proto navrhl nové rozdělení české křídý v deset pásem I.-X. Podle této strati-

grafie zpracoval Č. Zahálka dále i křídový útvar v Pojizeří, v Českém středohoří i v severních a východních Čechách... Zahálkovi přísluší proto značná zásluha o zavedení nového směru stratigrafického bádání v české křídě... Zahálkovy práce vynikají neobyčejnou přesností, zvláště pokud se týče rozlišování i sebe nepatrnějších vrstev a mají i značný význam praktický, zvláště pro otázky týkající se vyhledávání horizontů spodní vody...”

Výmluvné uznání geologa – specialisty! Má zřejmě pravdu zmíněný již F. Kolátor, upřímný obdivovatel svého někdejšího profesora, když říká, že jméno prof. Zahálky jako učence – geologa velkého formátu bylo by dělalo čest každé vysoké škole. Uvážíme-li, že práci této úrovně dělal vedle náročné práce pedagogické, o prázdninách, významnou část jako penzista, pak obdiv a uznání je o to větší!

Jeho cesta k pedagogice i ke geologii, paleontologii a petrografii byla přímá a svůj začátek měla již v mládí. Narodil se 3. února 1856 v Příbrami, studoval na nižším gymnáziu a vyšší reálce v Plzni, poté českou techniku – odbor hornictví. Po složení zkoušek učitelské způsobilosti (z matematiky a deskriptivní geometrie) zahájil svou pedagogickou dráhu (1877–78) v Praze jako suplent, další dva roky (1878–1880) pokračoval jako profesor na učitelském ústavu v Jičíně (už tam konal přípravné práce ke studiím geologickým). V letech 1880–81 působil na zemské vyšší hospodářské škole v Táboře – zastupoval prof. Bolecha v době jeho dovolené. V letech 1881–86 učil na reálném gymnáziu v Roudnici, odkud byl povolán na střední hospodářskou školu tamtéž. V Roudnici také trávil léta důchodová od roku 1908 a 27. listopadu 1938 zde také zemřel.

Na hospodářské škole učil geologii, mineralogii, geodesii, trigonometrii, meliorace i jiné předměty. Učitelem byl nepochybně vynikajícím – potvrzují to jeho kolegové

i jeho žáci. „Jeho jasné, vždy zajímavé a s jakousi hravou lehkostí nadhozené výklady, jichž obsah nám snadno utkvíval v paměti, jsou pro jeho žáky nezapomenutelné. Na Zahálkovy přednášky jsme se vždy skutečně těšili...” (Kolátor, 1936)

Vědecké práci se s nevšedním zaujetím věnoval celý život – více jak 50 let. První své geologické studie publikoval již v roce 1887, poslední v důchodovém věku. Z jeho díla alespoň na ukázkou: Geografické mapy Podřipska (1895), Studie o křídovém útvaru v Pojizeří (1902–1905), Stratigrafie českého útvaru křídového (1933), Český útvar křídový (1935) a další. Souhrnně nese jeho jméno více jak 70 vědeckých prací. Uveřejňoval je ve výročních zprávách Zemské střední školy hospodářské v Roudnici, v různých časopisech regionálních, hlavně však v renomovaných odborných periodikách, např. ve Věstníku české společnosti nauk, v Rozpravách České akademie v Praze, ve Zprávách Akademie věd ve Vídni a Carské akademie věd v Petrohradě, ve Věstníku Říšského geologického ústavu ve Vídni atd. Některé práce pro nedostatek finančních prostředků vědeckých institucí vydal svým nákladem.

Prof. Zahálka za své vědecké dílo získal uznání řady významných institucí: od 90. let 19. století byl dopisujícím členem České společnosti nauk v Praze, Geologického ústavu ve Vídni, v r. 1916 českou Vysokou školou technickou jmenován čestným doktorem technických věd a od r. 1921 byl externím členem Geologického ústavu RČS atd. Přes vynikající badatelské i pedagogické výsledky, přes projevovanou úctu a uznání si po celý život zachoval neobyčejnou skromnost až plachost – jak naznačují úvodní slova tohoto příspěvku.

Ing. Josef Rozman, CSc.
Moravská Třebová

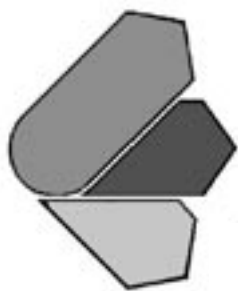
Zajímá Vás zemědělská a potravinářská odborná literatura?

Víte, co vydal náš ústav v posledních letech?

Víte, co vydá náš ústav letos?

Navštivte naše elektronické knihkupectví:

www.agronavigator.cz/knihkupectvi

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 66 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

Select pro školství

Společnost Microsoft nabízí pro školy (i další instituce) speciální licenční programy s výhodnými cenami. Ústav zemědělských a potravinářských informací podepsal Prováděcí smlouvu MS Select, která umožňuje nákup softwarových licencí právě za tyto zvýhodněné ceny.

Díky speciálním programům pro státní správu a školství jsou pro vás dostupné i ty nejnovější programy bez ohledu na to, zda chcete pořídit jednotky, desítky či stovky licencí.

Kontakt

ÚZPI Praha – Infopult, tel.: 227 010 227

Veronika Matějů, Computer Help, spol. s r. o.

Blanická 16, 120 00 Praha 2

tel.: 221 503 556, veronika.mateju@computerhelp.cz

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, 227 010 111, fax: 241 725 871, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/653 67 33, e-mail: casopis@agroinstitut.sk

Redaktorka: Mgr. Daniela Janková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15,- Kč (Sk), roční předplatné 150,- Kč (Sk)

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZPI Praha

Autorem ilustrace na obálce je Ing. Mirko Hrabě, SZeŠ Humpolec

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Zuzana Burdanová, MP SR Bratislava;
Ing. Miroslav Červený, SZeŠ Humpolec;
Ing. Igor Drobný, SZáŠ Piešťany; PhDr.
Radmila Dytrtová, CSc., KP ČZU Praha;
doc. PhDr. Emília Fulková, CSc., KPP Nitra;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka
Husová, NÚOV Praha; Mgr. Daniela Janková,
Agroinštitút Nitra; Ing. Ivan Jung, CSc.,
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska
komora; Ing. Václav Kolečko, SOU Praha
– Velká Chuchle; PhDr. Dana Linhartová, CSc.,
ÚHV PEF MZLU Brno; Ing. Josef Matoušek,
MZe ČR; Ing. Mária Múdra, SOUP Rakovice;
Ing. Jaromír Musil, Ph.D., Národohospodárská
škola Boskovice; doc. Ing. Milan Slávik, CSc.,
KP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR